SỐ THỨ 2895 SIX PAGES NGÀY THỨ SÁU 20 AVRIL 1928.— NGÀY MỒNG 1 THÁNG BA, NĂM MẬU-THÌN SÁU TRƯƠNG NĂM THỨ 21

Do Ủy Ban Dân Gian Số Hóa Tài Liệu Hải Ngoại Miền Đông Cung Cấp Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

A LOUER

LỤC-TỈNH TÂN VĂN

DEPOT LEGAL INDOCHINE N° 1911

A LOUER

NHỰT-BÁO xuất bản mỗi ngày, trừ ngày lễ và Chúa-nhựt

GIÁ BÁO

	ĐÔNG-PHÁP
Một năm	12$00
Sáu tháng	6.50
Ba tháng	3.50
Bán lẻ mỗi số	0$05

CHỦ-NHÂN: NGUYỄN-VĂN-CỦA

Nhà báo ở đường Lucien Mossard số 13 (gần trường-học Taberd). — SAIGON

CHỦ NHIỆM: LÂM-VĂN-NGỌ

Gởi dây thép đã: LUCTINH-SAIGON
Dây thép nói hiệu: Số 203-Saigon

Mua báo phải trả bạc trước và gởi ngay cho ông NGUYỄN-VĂN-CỦA, Tổng-lý.

Bài đăng báo thì gởi cho ông LÂM-VĂN-NGỌ, Chủ-nhiệm.

Lời rao thương mãi tính giá rẻ:
Thay mặt cho tòa báo ở bên Pháp-Quốc, Davignon, Bourdet & Cie
9, rue Trouchet — Paris (VIIIe)

ĐIỀU TRỞ NGẠI TRONG VIỆC HỌC

Như vầy làm sao con nít nơi chốn thôn-quê đi học được!

Bổn-báo tiếp được bài này, vì việc chang xin cứ nguyên-văn đăng báo, còn lẽ phải chăng để nhờ có lượng trên liệu xét.

∴

Trong năm 1927, có nghị định của quan Nguyên-soái Nam-kỳ buộc con nít Annam phải học đủ ba năm, từ lớp chót tới lớp ba. (enseignement élémentaire obligatoire). Nghe như vậy ai mà không mừng! Mừng lại sao? Vì từ đây con nít ở chốn thôn quê sẽ được biết đọc biết viết hết. Thuở nay con nít ở trong vườn, thì phân nhiều đều dốt cả; bởi cha mẹ bắt ở nhà coi trâu hoặc là ở đợ. Đến hôm nay nhờ có lời nghị định nầy thì con nít hết thảy đều phải học. Nhưng mừng chưa kịp ao, thì sự buồn nỏ xảy đến. Buồn là vì có trát của quan Chủ-tỉnh truyền gởi xuống các làng trong tỉnh, biên tên những trẻ mà cha mẹ giàu phải góp 0$60 mỗi tháng nơi trường tỉnh, 0$30 nơi trường làng. Số tiền đó sẽ dã mua giấy mực mà phát cho học-trò nghèo. Làm như vậy đáng lẽ vui lắm mới phải, chớ sao lại buồn. Vậy tôi xin giải tại sao mà buồn cho đồng-bang rõ.

Nơi chốn thôn quê, cha mẹ con nít thích bắt con ở đợ hoặc giữ trâu hơn là đi học. Bởi vậy nên có một hai người muốn cho con khỏi nợ đốt nên cho con đi học. Thì họ ráng hết sức mới có thể cho con đi học vậy. Nay mà được tin về việc góp tiền thì họ đã ngã lòng rồi. Vì cha mẹ trò nào mà có ruộng đất thì cái số 0$30 hoặc là 0$60 chẳng hại chi. Duy thảm thay cho các trò mà cha mẹ khá, bởi đó cái tiếng khá của tư rất mình mông. Khá là sao? Không thiếu nợ là khá! Có nhà ở là khá! Có cơm ăn là khá! Còn nghèo là sao? mà mấy ông lo về việc biên tên học-trò giàu-nghèo, không xét kỹ đến tiếng khá là sao, tiếng giàu là gì. Cứ có cơm ăn, có nhà ở là khá, thì cứ việc biên vô hạng giàu.

Tôi đã nghe nhiều nơi, cha mẹ học-trò tính bắt con ở nhà, không cho học nữa, vì lớp nào lo quần áo, lớp nào giấy mực, lại còn mỗi tháng phải đóng 0$30 nữa. Làm sao mà chịu nổi, như vậy thì tội nghiệp cho mấy trẻ đó biết bao!

Quan Nguyên-soái Nam-kỳ đã có lòng thương dân Annam, muốn cho con nít trong nước khỏi nợ đốt, nên buộc luật ban tiểu học. Mà nay lại bị vậy thì làm sao con nít đi học được. Trong trát dạy biên tên học-trò giàu mà thôi, nhưng có nhiều ông hương-chức coi về việc biên tên học-trò, chẳng kể, cứ việc hễ cha mẹ khá thì biên vô sổ giàu. Chớ hễn thật mấy người mà gọi là khá đó, khỏi thiếu nợ là may. Hỏi làm sao mà gọi là giàu? Giàu là ông nào có ruộng đất, thì mới gọi là giàu, chớ còn khá mà không có đất, không có ruộng thì làm sao mà gọi là giàu được!

Vậy tôi xin yêu cầu cùng mấy ông hương-chức lo về việc góp tiền đó, xin xét cho kỹ, cha mẹ trò nào có đứng bộ đất, thì nên đem vô sổ «Giàu», còn kẻ nào có nhà ở, có cơm ăn, có quần áo mặc xin tha giùm làm phước. Vì *giàu* với *khá* khác nhau xa lắm. Nếu mấy ông cứ hễ khá khá thì biên vô sổ giàu, thì e cho cái nghề chăn trâu cùng là ở đợ nơi chốn thôn quê ắc không dứt. Mấy ông nghĩ coi, cái việc bắt góp tiền mua sách vở mà phát cho học-trò nghèo, cái ý-kiến đó rất hay, tôi rất khâm phục. Vì từ đây cha mẹ của những trò nghèo sẽ bớt lo một mối về việc giấy mực cho con.

Mấy lời thành thật xin mấy ông xét giùm.

TRẦN-QUANG-TƯỜNG
Bất-tự Cúc-Hà (Vinhlong).

MỘT TRẬN LỬA BẮT KINH GHÊ TẠI NHỰT-BỔN

Thiệt hại mất 1 triệu đồng yens

Có tin ở Tokio bảo ngày 19 Avril, mới hay rằng tại thành Hiroaki nằm về phía Bắc Nhựt-bổn, vừa rồi có xảy ra một trận lửa rất dữ-dội, khiến nghe đến phải kinh ghê. Nào là lầu đất, phố-xá nhà cửa bị đốt rụi có trên ngàn, nhứt là 4 cái trường-học, hoặc cái nhà Bưu, 6 cái nhà-thương và một cái nhà Thờ tại thành Hiroaki thảy đều tiêu-diu theo ngọn lửa. Còn dân sự tại vùng đó thì đạo nhau mà chạy thôi vô-số. Thiệt là làm náo-động cả một phương trời.

Lửa cháy rất dai, trọn cả 7 giờ đồng-hồ mới chịu ngừ.

Rồi cuộc tính ra thì cuộc hư-hao có phỏng một triệu đồng yens. Song đó là riêng về tài-sản, còn người thì chưa rõ được có thiệt mạng hay không, hoặc có mà bao nhiêu chưa xét ra được. Lại duyên cớ bởi đâu gây ra trận lửa nầy cũng chưa rõ.

SỐ NHỰT-ĐỊNH MẤY VỊ TRANH CỬ CHỨC ĐẠI-BIỂU NAM-KỲ NGÀY 22 AVRIL 1928

1. Ardin Hyppolite.
2. Nguyễn-văn-Long Joseph.
3. Gourdon Henry.
4. Giorgi Jean.
5. Ostrey Ernest.
6. Phan-văn-Trường.
7. Cancellieri Charles.
8. Granotsky Edgard.

ĐIỂN-TÍN

BULGARIE

Đất động làm sập hết đến đất nhà cửa tại Tchirpan. 12.000 người không có chỗ ở.

Có 25 người bị chết và 100 người bị vít tích. 55 bị hầm nghèo ít như vậy là tại đất động nhằm bữa nghỉ, phần nhiều dân sự đi khỏi, không có ở nhà.

∴

ĐÔNG PHÁP

Hanoi. — Quan Tổng-thống Monguillot, có quan ba bà Barrault đi theo, đã sự tới Hà-nội hôm bữa 16 Avril, hồi 6 giờ sáng mai, đi xe lửa riêng.

∴

ĐẠI-PHÁP

Quan phi-công Costes và Lebrix có ba xuống đất tại sở phi-thoàn ở Marignane, dựa mé biển, gần Marseille, hôm thứ bảy, hồi 13 giờ, đăng sửa máy bay lại một chút. Đó rồi bay nữa lúc 14 giờ 25 và tới thành Boarget hồi 18 giờ 20, chính giữa thiên hạ đông đảo có tay mắng rỡ.

∴

HUÊ-KỲ

Máy bay hiệu «Bremen» của Đức-quốc, bay ngang qua biển Atlantique, nhưng mà phải hạ xuống đất nơi cù lao Greenly ở mé doi Labrador.

∴

XỨ ẤN-ĐỘ THUỘC-ĐỊA CỦA ANH QUỐC

Hôm ngày 31 Mars 19'8, hết thảy bưu lợi của xứ Thương-chánh (đường bộ và đường biển) không kể thuế muối, thì được 4.899.000 roupie, chỗ năm 1927 được có 4.334.000 mà thôi.

∴

PORTUGAL

Quan hình bộ Thượng-thư đã từ chức. Quan ngoại vụ bộ Thượng-thư quyền đó chức ấy.

∴

THƯƠNG HẢI

Từ bữa 31 mars tới bữa 7 Avril, tàu lao xuất cảng được xỉ sau nầy:

889	bao	chở qua phương tây.
67	—	phương-đông và xứ Afrique (cực nam).
726	—	Thế-giới-mới.

LỜI BAN KHEN

Theo lời nghị quan Thống-đốc Nam-kỳ ngày 18 Avril 1928:

Chánh-phủ ban lời khen mấy vị sau nầy vì đã có lòng can-đảm tính táo và đã trở tài năng về chức vụ trong khi bắt một đứa ăn-cướp rất lợi hại:

M. Girard, chánh giám-viên học tập sở mật-thám.

M. Bruneau, giám-viên học tập sở mật-thám.

M. Nguyễn-n.-Quới, lính hạng nhứt sở mật-thám.

M. Nguyễn-ở-Tuổi, lính học-tập sở mật-thám.

Lê-văn-Trang, lính học tập sở mật-thám.

NHỮNG TÀI HẠI NĂM 1929

Một quyển lịch-thơ cổ ở nước Anh, của ông Moore, trước kia rất được công chúng hoan-nghinh, vì lịch thơ đó đã nói nhiều lời tiên tri, thấy xảy ra hiệp lắm, vì dụ như việc đại bãi công năm 1926. Lịch-thơ ấy đã chết đi một giạo mới đây lại sống lại, và có nói lời tiên tri nầy rằng:

Năm 1929, tức là một cái năm đại họa cho thế-giới, vì năm đó ở Áo-địa-lợi (Australie) sẽ có biến loạn, nước Anh cũng nổi loạn. Bọn Cộng-sản cũng nổi cách mạng, trước thì thất bại, nhưng chẳng chẳng chịu mất hi-vọng, mà sau lại càng làm dữ. Lại nước Ấn-độ cũng có cuộc phản loạn rất gỡm ghê. Còn ở toàn thế giới sẽ nổi lên một cuộc đại chiến tranh.

Đó là ý lời trong quyển lịch-thơ ấy nói thì như thế, nhưng thiên-hạ chẳng qua cũng là câu chuyện hão chắc, vì không phải hễ nói trước được một hai việc, sau thấy xảy ra hiệp, mà rồi phải tin cả những lời nói sau đây vậy.

TRUNG-HUÊ

Mặt trận Tứ-châu — Sơn-đông

TƯỜNG-GIỚI-THẠCH THẮNG TRẬN

Trong số bữa qua, tôi có giải rành các mặt trận. Tôi nói các tin-điển khác kia bảo rằng binh Bắc thắng, là huyễn, y như sở nghi của tôi; bởi điển-tín bữa hôm qua quyết hẳn binh Nam thắng, lẽ có Như-bổn sắp sai binh sang giúp Thượng-hải lắm lộ

Nay có tin Bắc-kinh và Thượng hải ngày 18 Avril tiếp báo: song tin Bắc-kinh không nói minh thắng nữa, mà cũng không nói minh thối — lẽ ấy gẫm chẳng lạ gì — duy có tin Thượng hải báo quyết rằng binh Nam cả thắng.

Tin Bắc-kinh báo rằng:

« Nam Bắc còn đang huyết chiến « với nhau dọi theo đường xe lửa Thiên-« Tân Phố Khẩu. »

Đường xe lửa từ Thiên tân tới Phố-khẩu là một đường rất lớn, đáng mà Tường-giới-Thạch quyết xua binh noi lấy mà đi tới Bắc-kinh; cũng vì Thiên-tân cản Bắc-kinh Đường xe nầy bắt te Thiên-tân đi xuống, thì bằng ngang tỉnh Sơn đông qua Giang tô, tới Tứ-châu rồi mới xuống Phố khẩu Nam-kinh. Tường-giới-Thạch ở Phố-khẩu Nam-kinh, đã chiếm đặng Tứ châu, nên bắt Tứ châu, nơi đang xe-lửa nầy đánh lên Sơn-đông; tính rằng hễ thâm nhập Sơn-đông đặng rồi, thì cứ noi đường xe lửa đánh riết lên Thiên-tân, phá Bắc-kinh chẳng khó.

Tin Bắc-kinh nói hai bên huyết chiến dài theo đường xe lửa Thiên-tân Phố-khẩu chỉ ý muốn nói về mặt trận Tứ-châu Sơn-đông. Tường-giới-Thạch chiến với Tôn-truyền-Phang đã Như-ý mà tin Bắc-kinh không dám khoe thắng mà chẳng chịu minh bại; duy có tin Thượng-hải bảo như vầy:

« Sự Nam quân tấn binh vào Sơn-« đông đã quyết hẳn; Nhựt-bổn tính « độ binh. »

Đường ấy đã rõ ràng Tường-giới-Thạch cả thắng. Một minh cự hai tướng:

Đánh đổ Trương-tôn-Xương Hải-châu, thối Tôn-truyền-Phang Sơn-đông, chẳng phải là chẳng đáng khen tài cang-giảm. Muốn biết Tường-giới-Thạch thắng mà xua binh qua ranh tỉnh Sơn-đông đặng hay chưa, xin chậm đợi tin tiếp báo.

Nhựt-bổn đỏ binh

Bấy giờ để bàn về kế Nhựt bổn đỏ binh. Tôi đã nói thuở giờ Nhựt-bổn vùa giúp Bắc-kinh Trương-tác-Lâm. Dòm thấy trận nầy là trận chót. Nam Bắc phân thắng phụ, mà Bắc cản không nổi Nam. Tường-giới-Thạch tấn binh xua Sơn-đông rất gấp, Nhựt-bổn mới tính độ quân.

Tin thành Tokyo (Nhựt-bổn quốc) cũng ngày 18 Avril báo như vầy:

« Có tin nói vì việc binh đao Trung-« hoá quốc trở nên bất lợi, nên Nhựt-« bổn sai hai ngàn binh hải-quân xuống « ấu binh « Kasuga » ở Yokohama, « thứ-bảy nầy dở neo chạy qua Thanh-« đảo. Ba chiếc chiến-thuyền thuộc « đạo hải-quân thảo luyện coi bảo-hộ « dân Nhựt-bổn cầm chừng mà đợi « hải quân kia tới. »

Thanh-đảo là một thành ở dựa mé biển thuộc tỉnh Sơn đông. Nhựt bổn thấy binh Nam thắng Tôn-truyền-Phang, chắc chẳng sớm thì muộn cũng nhập Sơn-đông nên độ binh qua Gino-châu Thanh-đảo; nay còn Hải-châu, Trương tôn-Xương cản cũng không rõ binh Nam. Nhựt-bổn có sai binh qua Thượng-hải hay không? — Chắc lam gì cũng có. Độ binh sang mà lam gì? Nhựt bổn nói rằng độ binh sang để bảo-hộ sanh-mạng dân Nhựt ở trong tỉnh ấy. Nói vậy mà thiệt hay giả? Hay là Nhựt độ binh để giúp Bắc cầu Nam? Chuyện anh em trong nhà cầu người ta, xào-xáo gì cũng mặc người ta, không ai đáng xen vào bì-sử. Nếu quả Nhựt-bổn vị Bắc Trương tác Lâm độ binh sang giúp, để Nhựt-bổn khỏi bị tầy-chay.

LÂM-VĂN-NGỌ.

LÒNG HẢO NGHĨA ĐÁNG KHEN

Ông Nguyễn-văn-Trực, đại thương-nghiệp ở Khánh hội, Saigon, là bạn thiết của ông Trần-ngọc-Giát, hội-trưởng của hội Tương-tế Biên-hòa (Société de Secours Mutuels des Originaires de Biên-hòa, réside à Saigon-Cholon-Gia-định), mới dâng cho Hội một trăm nguơn bạc (100$) đặng làm tư bổn. Ông lại hứa rằng mỗi năm ông cũng sẽ giúp cho hội một số bạc như vậy luôn luôn, đặng cho hội mau tấn phát trong đàng tài-chánh. Thật hội lấy làm hân-hạnh vô cùng mà gặp đặng một cô lòng hảo-nghĩa như vậy. Vẽ chẳng ông Nguyễn-văn-Trực chẳng phải gốc-gác nhạo-rưu chi ở trong hạt Biên-hòa.

Nên các chức việc trong bản trị-sự có đến nhà mà tạ ơn ông và dưng cho ông một cái bằng cấp «*Hội viên phước thiện danh viêu*» của hội đặng để làm kỷ niệm.

Thật là đáng khen. đáng phục cái lòng đại-độ, cái lòng hảo-nghĩa của ông Nguyễn-văn-Trực.

Bản trị-sự Hội Tương-tế Biên-hòa.

VIỆC CHỨC-VIÊN NHÀ-NƯỚC

Theo lời nghị quan Thống-đốc Nam-kỳ ngày 17 Avril 1928;

— M. Nguyễn-văn-Lê, huyện hạng nhứt giấp việc tại Giadinh, đốc lãnh tạm-thế chức coi việc bút-toán và trả lương bổng trong tỉnh thế cho M. Trần-thiện-Thành, huyện hạng nhứt bổ đi chỗ khác.

— M. Nguyễn-văn-Sanh, phó-lãng hạng nhứt tổng Thanh-quan (Mytho) đang cấp bằng làm cai-tổng hạng ba cũng một tổng ấy, thế cho M. Trần-văn-Hai, cai tổng hồi hưu.

GIÁ MƯỢN ĐẤT NHÀ-NƯỚC ĐĂNG ĐỂ MÁY ĐONG DẦU XÂN VÀ MÁY KHÁC TƯƠNG-TỰ

Lời nghị quan Thống đốc Nam-kỳ ngày 28 Février 1928, có quan Toàn-quyền duyệt y ngày 31 Mars 1928 gửi hồi Ủy-viên thường-xuyên của hội-đồng Chánh-phủ, đã định rằng:

Trong các tỉnh Nam-kỳ, giá mướn tạm thời đất nhà-nước đặng để máy đong dầu xân (distributeurs d'essence) hoặc là máy khác tương tự, trừ ra mấy nơi châu-thành (centres urbains) là mười bạc đồng bạc (12$00) mỗi năm.

Lệ cúng cầu an tại làng

Hòa-nghĩ tổng Hòa-lạc-hạ (Gocông)

Đã hơn tuần rồi ký-giả mắc rối bận việc đa đoan, nên không đặng may mắng hầu chuyện cùng chư độc-giả. Nay mới chưởng mặt ra lại tính đem cái vấn-đề đã cũ mèm ra mà phô bày, tưởng phải nhàm tai độc-giả lắm ru. Song ký-giả tự nghĩ tuy cái vấn-đề cũ, mà có về trật tự trang hoàng, lẽ nên phải phô bày cho độc-giả chân rõ cho biết sau nữa cho xứng đáng với công của người sắp đặt.

Theo phong tục nhà Nam về sự tế lễ thì là một sự trọng, đã rồi truyền từ cổ chí kiêm nên thế nào phải cái bổ cho đặng. ngoài ra lẽ nầy trừ ra một đôi người đi tây thời mà chế bỏ (ấy là phần ít) còn bao nhiêu thì nơi theo lối cũ. Về sự tế lễ ấy nhứt là trong sự tế lễ "Thần thì lấy làm có nghĩ tiết hơn hết. Ký-giả ở nơi chốn thôn quê, bằng năm đến lễ kỳ thần hải xã thì thấy người làm đám trong làng hết lòng lo đốc sức mà thi thố về việc cúng tế ấy có ý làm cho người đại cảng lão với nước nhà đặng vui lòng nơi tiên-cảnh.

Làng Hòa-nghĩ thuộc về tổng Hòa-lạc-hạ Gocông năm nay đến lệ cầu an nhằm ngày 1, 2 và 3 Avril 1928, ký-giả muốn cho rõ cách thế sắp đặt ra sao, nên ngày 1er Avril 1928 vừa rồi có đề bước đến xem coi cho biết cách thế sắp đặt nghi tiết và công việc của làng thì thố trong lẽ nầy. Vừa đề bước đến con đường địa hạt số 5 thì thấy bóng cờ lam sắc bay nhấp nhán, mỗi chặn đường đều có làm cửa lam-quan, ký-giả đề ý xem thì cờ cặm từ ranh lộ làng sao chí giáp đến đình của làng phồng hơn 1000 thước. Đang 3 giờ chiều ngày ấy, ký-giả trông nom thấy hương chức hội tế tân cựu thấy đều ăn mặc trang hoàng; lo bộ bầu theo hai bên đường rất nên coi vẻ, có lân mân, có gió nhạc tiêu, lại còn có học-trò trường sở tại cầm đèn mà dưa đón; mọi việc thấy đều sắp đặt có trật tự hẳn hòi. (Ấy là lẽ thinh sắc thân đến nơi đình).

Ký-giả có tánh tọc mạch, hỏi thăm ra thì các công việc tại bởi người làm đám trong làng là đại hương-cả Phạm-kim-Chi và hương chủ Nguyễn-văn-Nhạc hiệp sức với hương-chức hội tế tân cựu hết lòng chung lo nhau mà lo sắp đặt mới có thể vẻ vang như thế. Thầy giáo cai trường Hòa-nghĩ là M. Châu cũng giúp lòng hiệp, hết sức lo ban trợ cùng hương-chức, lại bởi tánh tình hương-chức hồi tế nơi làng ấy đối với dân sự hết lòng khiêm hòa lại cách cai trị thêm công bình chánh trực, mà gặp lúc hương-chức chung lo thì dân sự thấy đều chia lo với hương-chức.

Ký-giả có nghe gió nhạc tiêu ấy của M. Huỳnh-văn-Sang gốc ở làng Tân-niên-tây Gocông, lại của Ba-Đôn (thợ-bạc) chịu xuất số tiền ra rước, trước là làm cho thêm rỡ ràng sau là giúp cho hương đăng.

Ký-giả tuy không thạo về nghề âm nhạc, chớ để ý quan sát kỳ thì Annam mình mà chuyên môn về nghề ấy thì cũng tiếng phn dây dặn, vì mới nghe qua thì phải lầm ngay.

Về khoản lân mua thì coi lại càng đẹp mắt, nào là mua chăng đối ba người, đặt việt trên cao (yên văn) tuy không bì nơi đầu khác chớ theo ý ngu ký giả thì lấy làm thêm khen cho cái công phu tập luyện.

Về khoản nấy nếu tiếng phong văn chẳng lâm thì hội mua lân nầy gốc ở tại làng Đồng-son Gocông, bởi tại nơi M. D... xuất tiền ra rước,

Khi sắc thần thình đến đình an trí xong rồi, sắn dịp ký ký giả để ý quan sát cho kỹ coi có đều chỉ là nữa chăng. Thoạt xem qua nơi những quán nhỏ bán chung quanh đình, thì thấy thấy đều ngày hàng ngũ, chính giữa chừa một đường lớn đi rất thong thả; gấp cảnh sắp đặt như thế đâu cho ai cũng phải thăm khen, nên ký giả liền bước đến nhà hỏi ngỏ vô thì thấy bàn ghế sắp đặt hẳn hòi, ở trong có tài tử Annam đớn ca ngọc lảnh lót, có một đều lạ mắt ký giả, là một cái rạp dài ăn làm hằng trc, chung quanh có bao là « đứng dình » kết tụ và chữ bảng các thứ bông, lại có đèn treo chung quanh theo rạp coi rất nên ngoạn-mục. Ký giả có hỏi thăm ra thì cái rạp ấy tự nơi tay Hương-vân Phần coi sóc cho thợ làm, còn kiểu vở thì tự nơi Hương-chức chỉ biểu.

Trong lúc tâm thần ký-giả đương để ý mà nhìn xem vật lạ và nghe tiếng có hòa nhặt tiếng tiêu, liền nghe trống đánh trước của đình, mới dở bước ra xem chăng chi lạ hơn là tiếng trống ấy khởi mau lắm.

Thoạt thấy học trò cầm đèn tựu lại lần lần, thầy giáo cai trường sở tại là M. Châu bổn thân ra sắp đặt học trò đúng có hàng ngũ, coi rất nên ngoạn-mục.

Ký-giả thâm khen tấm lòng sốt sắng của thầy giáo chẳng nệ mệt nhọc mà sắp đặt ra như thế.

Rồi việc mừa lân thì kế Hương-chức làng sửa soạn tế thần (Vẻ sự tế thần chắc lễ độc giả cũng chán hiểu nên ký-giả không lỗ ra chi cho choán giấy). Trong lúc 16 lại có đờn lấy rất nên nghiêm-chỉnh.

Sau khi cuộc tế của làng vừa xong thì có những thanh niên tại làng có xin phép Hương-chức bày lễ vật ra đặng cúng tế thần, dứt mới hồi nhọc ký-giả thấy một người thay mặt (hỏi thăm ra là M. Nguyễn-khắc-Trương) đặt một bài diễn văn rất dài, câu văn rất nên tao nhã, song ký-giả lấy làm tiếc vì đọc hơi nhỏ tiếng, sợ e bà tánh nghe không rõ ràng; chớ ký-giả thầm tưởng người diễn văn ấy cho là một bài tỏ điều tin ngưỡng thần-linh và cầu chúc Hương-chức chớ không phải vể vẩn đề chi mà bông cho công chúng nghe rõ ràng.

Thiệt trí ngu cầu kỹ-giả nghĩ không làm, nên sau khi cuộc tế rồi, ký-giả rất may mắng đặng hầu chuyện cùng M. Trương mà hỏi thì cũng trùng ý như lời ký-giả đã nghĩ trước kia.

Mừng vui chơi nơi phong cảnh mà quên mình mắc phải bận việc nhiều, thoạt nghe gà gáy mé trên, mới coi lại đồng hồ đã hơn 4 điểm nên phải ép lòng trở gót.

Trong lúc về gióc đường ký-giả lấy làm thâm khen cách sắp đặt của Hương-chức. M. Châu và lòng sốt sắng của M. Dần cùng là dân sự.

Nơi cảnh thôn quê mà ký giả được xem thấy cách sắp đặt về sự tế lễ thần thánh nghiêm chỉnh và có trật tự như làng Hòa-nghĩ đây thì cho là mới gặp một lần thứ nhứt.

Ký-giả rất trông mong về cách cai trị của làng đối với dân sự cho có trật tự như việc tế lễ rồi đây, hầu dắc dẫn đoàn em hậu tấn được nối bước theo con đường tân tiến ở buổi tương-lai nầy. Hết mong thay!

TRẦN-CÔNG-TỰ
Gocong

Cân người

Sở cao-su cần dùng thêm thợ vẽ, ký-lục, người biết đánh máy, người coi kho, surveillants, sốp-pho xe-hơi và thợ máy cho giỏi đều phải có giấy chứng cho tốt.

Xin lại hãng ở **Saigon** *số 55, Place Gambetta.*

ĐÔNG-PHÁP THỜI-SỰ

NINH-BÌNH

Đào thấy cái xương khổng lồ!!!

Miếng đất tha-ma ở đầu phố Phác-am, có người mua được, liền đang đào lấy đất, đã đó nền lâm nhà. Hôm mồng 4 Avril ấy, đào đất đâu sâu chừng 3 thước lấy, thì thấy 1 khối gì to và dài, trước lưỡng răng cấp gỏ, sau khiêng lên thì không phải, rồa gọt đất cái đi mới nhận ra là một cái xương: chiều dài 2 thước lấy 76, chiều rộng 35 phân, nặng 105 cân tây. Có nhiều người nói: Ninh-bình trước là cửa bể, lết cái xương khổng lồ ấy là cái xương của loài cá kể xưa... Nhưng xét ra thì không phải, vì hình thì cái xương ấy rõ giống hệt như những cái xương ống chân của các loài thú, nó hơi cong, từ đầu khớp xương trở xuống, thì các đệ lần đi, cho đến đầu kia đã mục nát mất cả rồi, không còn khớp xương nữa. Có người lại nói cái xương nầy là xương sọ của tên Triệu Lã, Lã, nhưng mà cái đời cận đại kia chẳng đâu có một con thú khổng lồ như thế? Cứ cái xương đó mà tính ra, thì con thú kia có lẽ cao tới 5, 6 thước cho trở lên, cho ai đặc giả thử tưởng tượng xem con thú kia to lớn biết chừng nào. Thấy sự lạ lùng như vậy, nhiều người toán đến xem, khiêng lên vậy xuống lôm cho cái xương ấy vỡ ra làm 5, 6 mảnh, thì ở trong có lỗ lấy và đã mục, mà bên ngoài lấp giao mà cho thì còn cùng lắm.

Ninh-bình đời xưa là bể mà đời nay lại là trung châu, vậy mà cái xương kia lại là cái xương ống chân của loài thú không lồ thì là lùng lắm, lẽ hơn nữa là cái hồng rỗ một chiều dào thấy chăng. Các đàn chung quanh đấy thì rõ ràng nó là cái kỉ kì thạch-linh, vì miếng rất ấy nhiều ma quỉ lắm. Ấy đó đi đoan biết chăng nào! Hễ đầu gì lạ trí khôn không thể xét thấu được, thì vin ngay lấy thần thánh ma quỉ mà giải quyết một cách mập mờ như thế.

Nghe đâu các quan đã lấy một mảnh xương ấy gửi cho các quan bác-vật để khảo cứu, mong rằng các quan bác-vật lưu ý đến khối xương nầy mà hết sức nghiên cứu xem rằng thì quả là loài gì, ở vào thời đại nào, rồi rồng bố cho nhân dân được biết, hiện đang khắt khao mong đợi lắm vậy.

HỎI NGƯỜI KÉM HUYẾT, BẠI ĐƯƠNG, KIỆT LỰC, NGƯỜI TRÍ NÃO SUY-ĐỒI,

Các người thất lạc, mất ngủ, mất ngủ, đêm thâu thao thức, vì cớ mà lo nghĩ xa gần, không của giám lo cho mình nữa. Trí lự-ức (trí nhớ) mỗi ngày một giảm, đó là ra vòng bộ não đã yếu, nhưng mà còn có thể bồi bổ lại được, vậy nên uống ngay thuốc

ELIXIR ZIDAL

Uống thuốc nước-iấu nầy thì tốc khác thấy bổ thần kinh được yên, ăn ngon ngủ kỹ rồi sức lực lũng lẫn bổ phần.

Bác-sỹ SALES, 11, Boul. de Strasbourg, PARIS
Gọi hàn ở các hiệu thuốc tây

Cochinchine Garage
rue de Verdun N° 1 & 1 bis à Saigon

Téléphone N° 769

Hãng sửa xe-hơi của Annam, có thợ thiện nghệ sửa đủ các thứ máy xe-hơi, giống có lành sơn, đóng thùng xe, làm vẻ, may mui, hàn hơi (soudure autogène), lãnh tiện đủ thứ máy theo kiểu mướn. Công việc làm rất kỹ lưỡng và mau lẹ hơn các nơi.

Tại hàng có bán đủ đồ phụ tùng theo xe-hơi: ruột xe (neu Michelin) dầu nhớt, dầu sáng Shell, vân vân.

Xin đăng hàng chiếu cố giúp người bổn xứ trong đường công-nghệ và thương mãi.

Chủ-nhơn kính cáo.

HÀ DONG

Đã nhau vì cờ bạc

Các con bạc cờ-bạc đình đám nẩn rất sẽ các gỏ, nay gỏ mấy mươi gỏ khác. Hôm 6 Mars nầy các con bạc đánh bạc ở gỏ Đá. Vì có người trong đám đi tìm con chầu bị các chàng lăng mạ, vì thế mà các chàng bị phạt. Nhưng nào có chịu đâu? Hôm mới rồi các chàng lại bắt nhau ở nhà kia gỏ Chùa. Đang lúc chơi có hai đứa bắt bình với nhau thế nào, mà ông nọ cầm ngay cái đầu nến nào đâu ông kia phang mảo ra. Bấy giờ hai ông xông ra đổi nhau một hồi lâu, rất là kịch liệt. Nhưng cái gì thấy mà đến tai nhau lại can ngăn; không thì đến chí mạng. Mấy lời nhắn nhủ hai ông nên tỉnh ngộ lại, không nên mê mang trong cảnh đỏ đen chi mấy, kẻo nên gương xấu lâm hại cho đàn em, mà có ngày khốn đấy.

Bịnh dịch tả

Bịnh dịch tả ngày nay đã phát ra nhiều nơi, tại các miền nhứt quê và thành-phố thì nay cũng đã có đến hơn mười người hiện đang điều trị tại nhà thương Huế; cái chứng ấy coi đó rất không nặng lắm có thể chữa lành được.

Bịnh ấy năm ngoái phát ra tại tháng sáu, năm nay đến khi nóng nực có lẽ lại tái phát. Vậy bà con là nên phải đề phòng, nhứt là cái thứ đồ trái nay đang giữa mùa thì phải kiêng ăn cũng có thể đề phòng được bịnh ấy.

HOA BÌNH

Nỗi cảnh sát 4 nhân mạng

Số là ở xóm Đồn-vận, xã Liên-quế, châu Lương sơn, có 2 vợ chồng lên trường khác, tuổi chừng ngoài tam tuần, mới sinh hạ được 2 đứa con gái còn thơ ấu. Bỗi nghèo túng, vợ thường phải ra rừng hái các thứ lá, măng, khoai; nếu ăn phần thì ngày bữa. Chiều hôm 23 tháng Mars nầy, vợ lấy mà gỏ rồi học khoai ngoài rừng nấu canh, làm xong bữa tối; chồng thì đi săn vắng qua Vai-bò, thấy cây rau là xanh tốt liền hái một mớ to, đem về thái bỏ vào nồi canh nấu vợ đang nấu. Khi chín bắt ra ăn, thì cả 2 vợ chồng và hai trẻ con bà thảm cùng một người em vợ cũng đang ngồi ăn với nhau. Đang khi ăn, thì người em vợ bắn vô thấy con bà thảm kêu đang lăm, nhưng 2 vợ chồng anh ta và bà thảm bảo đang ăn cơm tối. Khi ăn xong, chưa kịp đọn mâm bát, người nào cũng nghe mệt trong mình và chóng mặt, cả vả mình thì tê dại, lưỡi thì co lại, liền đi tìm ch nằm cả. Chỉ còn có đứa em gái giương đi rửa bát đuổi, rồi về chăm tìm chồ nằm hết chẳng còn ai nói nằng gì với ai nữa. Bà mẹ và em ruột anh ta có khóc mãi, không biết có sự làm sao, chạy sang thì thấy 2 vợ chồng lên trường nằm trong giường, hỏi chẳng nói, gọi chẳng thưa. Nghĩ ngã lại gần dành thức, thì vợ anh ta đã chết rồi, còn anh thì người đã nằm như giấc, mặt thì đã tái mét đi, chỉ còn nóng chút mồ ác mà thôi, khỏi một chút thì cũng chết hết. Bà mẹ thấy vậy, la lối gọi hàng xóm có thuốc gì đến cứu giúp, rồi chạy vội sang nhà bà thím gần đây mượn lấm chiếu giấy thì thấy mẹ con cũng nằm xỏng xuyt ra đấy, mà bà thím thì đã lâu nghỉ rồi, còn con trai bà bà thì đi [illegible] con cũng còn ra hơi. Bà mẹ anh trường vội vàng chạy về nhà anh trường, vào trong bếp, thì thấy có em gái anh ta nằm mê bếp, nói thì thào rằng « em phải ra ngoài rồi, chết mất ». Người ta vội vàng đổ đến, kẻ thì đổ thuốc nếu, người thì vô lấy vịt vịt nồm đổ vào cho uống, song vô hiệu. Đến sau 2 ông giáo đó cho cho con bà thảm, nó có em uống nước muối thì ra được, thì tiến lính lại ngồi lên được, nhưng cứ kêu nhức đầu và ngồi thì cứ lắc lư như người lên đồng, song cũng là sống được. Còn vợ lên trường nghe rằng: đang mang thai, nó anh ta cũng bà thảm thì chẳng cứu lên được nữa. Thế là 3 mạng thành 4.

Lý dịch cho đi kinh trình quan phó Châu thân lựa khám nghiệm. Ngày hôm sau khi khiên bắn xong, thì quan cho mai táng.

Nhân tiện nói đến bà con bởi, là người nó có giấy bỏ leo nhà quan mọ, là nó xanh lựa bỏ nhu là rau muống, hoa nó trắng trắng như hoa muống, cây và là nó trên trn. Chỉ không có lông như cây là wa. Cây rau muống nầy phân làm 2 thứ: một thứ có hoa chùm, nếu có ăn thì không việc gì; còn thứ cây có hoa mọi cũng mọc ra các kẽ bách (như thứ có hoa + hàn) thì độc lắm. nếu ăn phải thì chết; có lẽ chẳng ăn phải cây là nó ăn độc nầy, nên mới chẳng chết làm vậy. Đáng thương hại thay!!

Ai biết?

Hãng dầu Hỏi «Compagnie Franco-Asiatique des Pétroles» có cần dùng thêm **Tài-công** *và* **Thợ-máy**. *Cần nhứt phải có bằng-cấp nhận chắc thiện nghệ.*

Ai muốn xin do nơi

Số 12, Boulevard Norodom Saigon

VỀ VIỆC TÀI CHÁNH

Ngày 20 Avril 1928.

GIÁ BẠC

	26-4	19-4
Nhà-nước	13F.00	12F.95
Ngân-hàng Đông-pháp	13 00	13 00
Banque Franco Chinoise	13 00	13 00
Banque de Saigon	13 05	13 05
Fianac. Fse. et C.	13 00	13 00
Hong-kong Shanghai	13 05	13 05
Charterpd Bank	13 [illegible]	13 06

MỄ CỐC

Giá chỉ đến nhà-máy Cholon bao lấy luôn giá tiền 100 kilos

	Par piculs de 60 k.	Par 100 k
Vinhlong	2$65	4$37
Gocông	4.00	6 88
Bai-xau	3.68	6.41
Bacliêu	3 77	5 55
Gao trắng thường	3.55	5.22
Namvian	3.53	5.19
Gao đỏ	3 00	4 41

GIẾT ĐƯỢC 1 CON CỌP NỮA

Hôm nay ở An-thịt (Giadinh) người ta vẫn lo đi tìm cọp loạn rừng mà giết đề trừ mối hại cho dân. Xem thế quan-quân lăng tổng đều lấy làm sốt sắng lắm. Hôm trước nghe đã bắn giết được mấy con rồi.

Kể mới rồi lại nghe thêm một tin nữa rằng, thầy Ban-biện ở làng An-thạnh hiệp cùng mấy vị Hương-chức bắn giết được một con nữa. Hiện đã chôn thây cọp ấy đến tòa-bố Giadinh đặng trình lãnh thưởng.

Giết được một con nhơn được một mủi, giết hai con nhơn hai mủi. Ấy thật cũng là một cái tin đáng mừng cho dân sự ở vùng ấy. Vậy ước sao từ đây sẽ còn nhiều vị cũng vì lòng nghĩa-hiệp như vậy nữa để tẩu-trừ cho sạch loài độc dữ, hầu cứu khỏi cho dân sự nhờ.

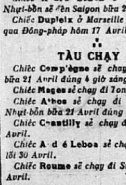

Thuốc thụt **INJECTION PETHARD**

thử thuốc thụt nầy chế ra đã lâu ai cũng nhận là linh-nghiệm hơn các thứ khác.

Đi chỉ bệnh lậu, mới hãy lấu điều khỏi cả.

Trong 231 người Arap thì 231 khỏi hẳn y như chỉ phúc lại của các [illegible] ở Alger.

Bán tại các nhà thuốc có danh tiếng.

Tàu đi các nước

TÀU CHẠY VỀ

Chiếc **Angsan** *ở Pháp-quốc sẽ đến Saigon lối 1er Mai.*

Chiếc **Caravellas** *ở Tonkin sẽ đến Saigon lối 25 Avril.*

Chiếc **Cassilis** *ở Pháp-quốc sẽ đến Saigon bữa 27 Avril.*

Chiếc **André Lebon** *ở Trung-quốc nhà Nhựt-bổn sẽ đến Saigon bữa 27 Avril.*

Chiếc **Duplaix** *ở Marseille đã khởi chạy qua Đông-pháp hồi 17 Avril.*

TÀU CHẠY ĐI

Chiếc **Compiègne** *sẽ chạy đi Pháp-quốc bữa 21 Avril đúng 4 giờ sáng.*

Chiếc **Magen** *sẽ chạy đi Tonkin lối 21 Avril.*

Chiếc **Athos** *sẽ chạy đi Trung-quốc và Nhựt-bổn bữa 21 Avril đúng 6 giờ sáng.*

Chiếc **Cassilis** *sẽ chạy đi Tonkin lối 30 Avril.*

Chiếc **André Lebon** *sẽ chạy đi Pháp-quốc lối 30 Avril.*

Chiếc **Roume** *sẽ chạy đi Singapore bữa 22 Avril.*

Kính tỏ cùng quí-ông quí-bà,

Garage của tôi hiệu *GARAGE CENTRAL* ở Boulevard Bonnard số 26. Ngày nay tôi đã nhường phố lại cho Messieurs Lê-văn-Đức và Franchini directeurs du Garage Indochine mướn.

Còn đồ đạt tôi bán thuốc nay trong hãng đó thì tôi đã dời hết lại ở tại tiệm tôi ở đường *AMIRAL COURBET SỐ 24 VÀ 26* ngan nhà ngân Nam-đông-Hiệp-Hưng là đường hẻm hông chợ mới Saigon và nhơn đó tôi ở tại đường lớn Boulevard Galliéni số nhà 200 về địa phận Cholon. Trừ ra một mấy xe-hơi tôi bán lại cho MM. Lê-văn-Đức và Franchini mà thôi. Nên nay tôi cũng còn buôn bán như khi trước là: giường đồng, giường sắt, bình sáng đồ vào xe hơi, cây cắng, thùng nước xe, đèn lanternes avant và arrière, đèn hàng đèn phares, đèn vọi, vải lợp mui xe-hơi, xe-kéo, bình nước mạnh, đèn điện khí, nhiếp xe-hơi, échappement libre, đồ phụ tùng xe-hơi xe torpedo và chassis camionnette hiệu *LA BUIRE*, máy cement vân vân.

Vậy xin mời quí ông quí bà thường tình tới là người đồng-hàng đến mua đồm tôi rất cám ơn và tôi cầu lấy lòng tình giá nhẹ cho quí ông quí bà.

Còn ông nào có mua xe-hơi mới mướn gấn đến vọi, đèn lanterne, đèn hông, cây cắng, áo nệm, đồ chơi vân vân thì tôi có đã. Xin đem xe lại tôi gần cho đề tôi mà lại tình giá rẻ hơn các chỗ khác.

Nay kính,
NGUYỄN-VĂN-KIỆU.
24 et 26 rue Amiral Courbet, Saigon.

Cuộc lợi

Tôi muốn mở rộng cuộc bán Hột-Xoàn, nên như ai có sự cần chắc chắn muốn làm đại lý bán Hột-Xoàn cho tôi trong 20 tỉnh. xin hãy thương nghị, hoặc ai có garanti mà muốn mua sỉ cho thiệt rẻ để bán lại, tôi có thể bán để trả tiền.

nhưng mà:

Ai muốn làm đại biểu bán Hột-Xoàn cho hiệu François Sự cần phải có mấy đều nầy mới bảo toàn danh tiếng:

1° Bán rẻ được chứng nào thì càng tốt chứng nấy, chớ ham lời nhiều mà mất danh lợi về sau.

2° Nhứt thiết là chẳng hề khi nào nên gạt gẫm mà mất lòng tin cậy.

3° Dầu người mối hàng có làm khó nhọc cùng phải vui lòng từ tế đối đãi. Ấy là ba đều cần kiếp,

François SỰ
76, Rue Vannier (giữa đây phố chà chuy cũ Saigon)

PHẢI CÓ CHỮNG BỐ GIẤY MAO
MỚI KỂ SẢN XUẤT THẬT

SANTAL MIDY
(*Sản-tan Mi-dy*)

Thuốc nầy kiến ra mau lắm để trị bịnh đau lậu, mới cả ý đều thần hiệu (không có đăng thứ Copaiba và không cần Quang).

Bán tại hãng đồ ở đường Pellerin, Saigon và các nơi khác.

Có bán tại:

Đại dược phòng L. SOLIRENE, Saigon 14-bis Huỉ-Pháp-Việt dược phòng Saigon Dược-phòng chánh G. CHANTE, Cholon

Hỏi hỏi ai cơ muốn chồng giàu: Dịp nào cho bằng dịp nầy đâu, Rập nhau mua sổ S.A.M.I.P.I.C. May lợi muôn ngàn rõ quá mau.

CÁCH PHÒNG BỊNH TUYỆT DIỆU

Ở nhằm nhiệt đới như xứ ta, đến mùa nắng thời không sao khỏi chàng thiên-thời khuấy nhiễu. Muốn ngừa khỏi bịnh hiểm nghèo ấy một cách chắc chắn, thời không gì bằng mỗi nhà sắm có một ve rượu **RHUM MANA** *thiệt là một thứ rượu có thể cứu nhân độ thế trong lúc truyền nhiễm nầy. Ấy thật là một thứ rượu qui bán trong đời.*

ĐẠI-LÝ ĐỘC QUYỀN NƠI ĐÔNG-PHÁP.
Hãng Société Commerciale Mazet d'Indochine,
20, Rue Paul-Blanchy, SAIGON.

MỚI XUẤT BẢN

Nghiệt tình tiểu thuyết

Tâm lòng nhi nữ

(một cuốn trọn bộ)

Tác giả
THÂN-THÁI NGUYÊN
và
NGUYỄN-THỊ-TRUYỀN
103, rue d'Espagne Saigon

Giá 0 $ 50

Hỏi ai làm dỡ đan trời, mà trời làm dỡ đan người tri âm — Một mối tình oan-nghiệt, làm cho tan nhịp một đời liễu bồ. Mà rồi [illegible] kết-cuộc lại êm thấm diệu dàng, biết bao bân hanh! Hay với tình đời, bỗ-ích cho nhơn quần xã hội. Tiểu-thuyết nầy thật rất đáng xem.

Cuốn bổn: Mme Nguyễn-thị-Truyền, 103 rue d'Espagne Saigon.

SOCIÉTÉ
Internationale d'Epargne
(HỘI VẠN-QUỐC TIẾT KIỆM)
CÔNG-TY TÍCH-TRỮ
TƯ BỔN CỦA NGƯỜI PHÁP LẬP RA

Vốn: 65.000 lượng vàng Thượng-Hải (phân nửa đóng rồi).
Tiền quan Langsa: 2.000.000 quan (1 phần tư cũng đóng rồi).

SỞ CHÁNH ĐÔNG-PHÁP
Đường Guynemer, số 25, Saigon
CÁCH TRẢ TIỀN VỀ VỐN ĐÃ PHÁT

KỲ XỔ LẦN THỨ BẢY
Ngày 15 Avril 1928, Série số 789 được chấm phần hoàn số bạc lại.
Vé phiếu Số 789 thuộc về Série 789 được trả số tiền vốn lại là:
MỘT NGÀN ĐỒNG BẠC

Vé ấy thuộc về của một vị có mua cổ-phiếu nhà ở tại Cholon.

Kỳ xổ tới sẽ nhằm ngày thứ ba 15 Mai 1928, 3 giờ chiều cũng tại phòng việc của hội, ở đường Guynemer, 25, Saigon.

Ai muốn đóng tiền để dự vào cuộc xổ số nầy thì xin do nơi mấy viên Đại-lý của hội hay là tại phòng việc của hội ở Saigon, đường Guynemer số 25, Saigon cũng tiện nhiều.

Có cuốn tiền dân các nghĩa rõ ràng ai xin hỏi sẽ gởi cho.

(*Mất tiếp*)

Feuilleton n° 630 — *Du 20 Avril 1928.*

TIỀN CĂN BÁO HẬU

CUỐN THỨ TƯ

HỒI THỨ IV

Trả tin nhân hại vốn Đàng-La

(*Tiếp theo*)

Điền-Sanh. — *Thì tôi không thấy gì, không thể đề những dầu [illegible] người ấy đánh lại chớ rồi [illegible].*

Monte-Cristo. — *Như vậy rồi sao?*

Điền-Sanh. — *Tôi bị quở phạt nữ tôi bỏ bê công-việc.*

Monte-Cristo. — *Phạt bao nhiêu?*

Điền-Sanh. — *Cấp tiền lương một trăm quan.*

Monte-Cristo. — *Nghĩa là một phần mười tiền lương của ông, thật là nặng quá!*

Điền-Sanh. — *Tuy vậy mà cũng phải chịu vậy chớ biết sao. Với ai cũng vậy, nào phải một mình tôi mà thôi.*

Monte-Cristo. — *Thuở giờ ông rồi bị phạt như vậy lần nào chưa?*

Điền-Sanh. — *Thưa có [illegible]. Có một lần tôi mang mệt [illegible] nhanh cáp bỏ quên mà bị [illegible].*

Monte-Cristo. — *Ừ, bỗ luôn công-việc thì bị phạt, cấp tiền lương, còn như đang khi nào các cô sửa đầu, hay là đổi đầu thì sao?*

Điền-Sanh. — *Thì tôi bị đuổi, mất số làm ăn, lại hề mất số làm ăn thì mất lại mất phần tiền dưỡng-lão chớ có sao.*

Monte-Cristo. — *Mấy? Phần dưỡng-lão đặng ba-trăm-quan không?*

Điền-Sanh. — *Một trăm đồng vàng chớ. Vì vậy cho nên người phải biết lối giữ gìn phận sự tôi lắm, chẳng [illegible] đâu làm mà đặng thường mỗi [illegible] số tiền lớn bằng mười-tám tiền-lương của ông đâu lại, ông sống chẳng lâm nữa sao? Mỗi số tiền như vậy chẳng phải dễ kiếm mà bỏ qua-leo-hội; vậy cũng nên xét đi xét lại thế rồi.*

Điền-Sanh. — *Người nói thường một số tiền mười-lăm-ngàn quan phải chăng?*

Monte-Cristo. — *Phải, mười-lăm-ngàn quan.*

Điền-Sanh. — *Thế mà sao thì mới nghe người nói tôi đã sự hết hồn.*

Monte-Cristo. — *Chuyện gì mà sự hết hồn.*

Điền-Sanh. — *Mà người hỏi vậy mà thiệt hay là người muốn thử lòng tôi chơi?*

Monte-Cristo. — *Thiệt chớ ai nói chơi. Ông phải biết mười-lăm-ngàn quan không phải số ít.*

Điền-Sanh. — *Ừ! Khoan! Sở bán tự động máy kêu tôi kêu kia;*

Monte-Cristo. — *Thôi thì kêu thầy kẹ nó mà; coi làm gì; để coi coi mấy đây chẳng nợ hơn sao?*

Điền-Sanh. — *Cái nầy là cái gì?*

Monte-Cristo. — *Vậy ông không biết giấy nầy là giấy gì sao?*

Điền-Sanh. — *Ờ Gấy bạc! Cha-cha, giấy-bạc!*

Monte-Cristo — *Ừ, mười-lăm miếng, hữu hiệu.*

Điền-Sanh. — *Mà ngài đếm làm gì đó? Cho ai?*

Monte-Cristo. — *Cho ông chớ cho ai. Nếu ông muốn.*

Điền-Sanh *thấy bạc chưa mất, lại nghe nói cho mình thì lòng mừng khấp-khởi mà rằng:*

« Cho tôi!»

Monte-Cristo. — *Phải cho ông; cho đặt ông làm vốn.*

Điền-Sanh. — *Khoan, khoan, để tôi coi cái đồ điện bàn tôi kêu nói chi đây.*

Monte-Cristo. — *Thầy kẹ nó mà, để nói chuyện nữa cho rồi đã.*

Điền-Sanh. — *Ngài làm như vậy hại tôi quá, chẳng làm gì tôi cũng bị cấp lương.*

Monte-Cristo. — *Bao nhiêu! Có cấp thì một trăm quan chớ bao nhiêu mà sợ. Để tính xong chuyện nầy rồi lấy trọn mười lăm miếng giấy ngân không sướng hay sao.*

Điền-Sanh. — *Cho cha! thấy không ngài? Bị tôi không trả lời, số điền bán tôi kiếm kêu thác lời.*

Monte-Cristo. — *Thầy kẹ nó. Lấy cái nầy đây nè.*

Nói rồi trao giấy bạc cho Điền-Sanh; rồi tiếp: « Mà chẳng phải mười-lăm-ngàn mà hết. Tôi nhớm bấy nhiêu đó không đủ gì cho ông ở ăn ».

Điền-Sanh. — *Đã mà! Còn chỗ làm cần tôi đây chứ?*

Monte-Cristo. — *Không! Chỗ làm mà kể gì. Tính chuyện nầy rồi thì sẽ làm ăn mới; cũng ni tôi biểu ông đã hết đầu cầu số bán kia đánh lại.*

Điền-Sanh *nghe nói sự hết:« Ý! hay! muốn biểu tôi làm cái gì lạ vậy?*

Monte-Cristo. — *Thôi chuyện chơi vậy cho có cái rằng lạ.*

(*Mất tiếp*)

CẦN TỐI RẤT NHIỀU

MÁY CÀY hiệu FORDSON

Do nơi tàu CEDARBANK chở

và đã tới Saigon ngày 30 MARS rồi

Hỏi tại hãng

SAIGON **S. C. A. M. A.** *10 tới 16 đường Catinat*

Société Coloniale d'Automobiles et de Matériel agricole

Một mình hãng nầy được phép bán đồ của Công-ty **FORD-MOTOR.**

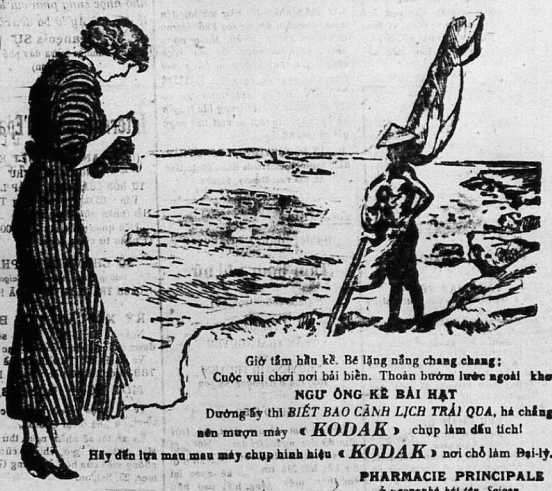

Giờ tắm nắng. Bé lặng nắng chang chang:
Cuộc vui chơi nơi bãi biển. Thoản bườm lước ngoài khơ
NGƯ ÔNG KẺ BÀI HẠT
Dường ấy thì *BIẾT BAO CẢNH LỊCH TRẢI QUA*, há chẳng nên mượn máy « *KODAK* » chụp làm dấu tích!

Hãy đến lựa mua máy chụp hình hiệu « *KODAK* » nơi chỗ làm Đại-lý.

PHARMACIE PRINCIPALE
ở ngang nhà hát tây, Saigon.

Bổn-hiệu rất vui lòng đem đủ các kiểu ra cho chư-tôn chọn lựa

Hội khuyến học Gò-đen

(Bài diễn văn đọc hôm lễ lạc thành nhà hội quán hội khuyến học Goden đêm 12 Avril 1928)

(Tiếp theo)

Ôi! thượng lưu như thế chẳng qua là thượng lưu vị kỷ, thượng lưu cho chúng kên, thượng lưu theo thế nước chảy xuôi, cứ mong đổ đổ dồ xuống dưới; chớ chẳng phải thượng lưu để phù trợ giúp đỡ kẻ hèn thêm cao thăng địa-vị, thượng lưu để vẻ mày vẽ mặt cho non sông! Thượng-lưu như vậy chẳng những là không giúp cho hạ lưu tấn hóa, mà còn thêm tổn hại cho nước nhà.

Ngày nào hết hạ lưu thì tự nhiên thượng lưu cũng không mong gì đứng vững, vì ai nấy cũng đông sướng, ai nấy cũng ngang vai, cũng đứng một hàng ở trên hoàn vũ. Có khi vì lẽ ấy mà một vài kẻ thượng lưu bây giờ chẳng muốn cho hạ lưu mon men chờm tới, muốn tố nào theo tố nấy, để phân rành bực dưới bực trên.

Như thế thì cái nghĩa *thượng lưu* thật dở xấu chẳng biết chừng nào. Ta phải rán làm sao cho ra người *thượng đạt* còn hơn.

Thượng đạt! hai tiếng nầy gồm thật qui hóa thay! *thượng lưu* là một cái địa vị sẵn dành để cho người đời ân hưởng; *thượng đạt* là một cái công trình gây dựng mấi mới nên: thông lên, hiểu lên, tiến lên, người mà có trí cao như vậy thì bao giờ cũng chưa mãn nguyện, bao giờ cũng không đành xếp cánh thôi bay!

Thượng đạt thì thấp cao cũng mặc, thường rán sức không ngưng. Người thượng đạt không vụ bề ngoài, mà rất cần nhơn nghĩa, biết lo cho mình được trở nên người hữu dụng, mà cũng không quên tưởng đến nòi giống quê hương: hễ thấy kẻ khổ mà thương xót, kẻ khốn mà vui mừng, chớ phân qui tiện dặng cầu chút vinh riêng, hoặc dùng kẻ khác làm nấc thang để mình được cao thăng địa vị.

Người thượng lưu mà rỏ ra mặt là vô hình chất, người thượng đạt lại qui hồi tinh-thần.

Người thượng đạt không kên địa-vị như thượng lưu. Một đai cơm, một bầu nước, ở đường chật hẹp chông gai, cảnh ấy con người thượng đạt cũng vui lòng thỏa dạ. Địa-vị thấp mà chi người không thấp; vì người chẳng khác chi một cái hột cây, trong mình vẫn đầy cái sức mọc lên, chỉ chỗ lúc vun phân tưới nước thì nở nang đâm nhọng. Mộng càng nầy ra rồi thì càng hừa càng cao càng ngày càng lớn, đơm bông kết quả đỏ sộ giữa trời, rọi truyền ra trăm ngàn hột khác, cả thảy là dòng mành mẻ tốt đẹp ngày sau, rũ thấy sẽ kề nhau mà làm nên một cảnh vườn sum-sê lớn rộng.

« Ở đời ai cũng như ai, hơn nhau có một chữ thời mà thôi ». Ấy là lời nói của trang thượng đạt, biết mình mà cũng chẳng quên người, coi ai như nấy.

Ai là người thượng đạt? Ai là người biết trong mình mà không khỉ nòi giống, chí quyết làm cho tên tuổi Việt Nam nầy dậy rực rỡ vẻ vang?

Xin thưa ấy là mấy ông giáo-sư hết lòng phá ngu cho trẻ, chẳng ưa lòa lẹt phầm hàm, chỉ lấy nghĩa vụ làm vinh-diệu. Ấy là những tay viết báo, biết lòng bình vực, quyền dân, chẳng nệ hao công nhọc sức, trối kệ ai quở trách hầm he. Ấy là tay anh hùng chí sĩ vì quyết lòng làm cho hành trường cái chữ nghĩa tự-do và công-lý, vì chí mong cứu vớt non sông đồng loại ra khỏi chốn bùn than, mà phải chịu cho người bành hà đày đọa vất vả tấm thân. Ấy là ông nhà giàu dám xuất ra một phần của cải mà làm đều ích lợi cho quê hương nòi giống, như giúp tiền cho sĩ khó đi học phương xa, lập trường tự để mở mang dân trí, giúp thế lực cho kẻ anh tài được làm tròn phận sự. Ấy là anh nhà nghèo hữu chí, chịu lao tâm khổ trí dặng làm một việc gì mới lạ mà cống hiến cho quê hương. Ấy là kẻ học trò biết dan lòng vì nhà nghiên nước ngừa chịu lìa xứ lìa quê, tìm đến nước văn minh học lấy nghề hay nghiệp giỏi, dặng mai sau đem cái tài học của mình mà bồi đắp cho giang san tổ quốc. Ấy là chú kéo xe, ngày nào vì biết tôi nhục cho quốc thể mà tức mình quăn gông xe thì ngày ấy đầu mình mặc áo tả tơi, cơm không đủ ngày hai bữa cũng hạng thượng đạt rồi! Nếu chú còn biết khuyến dặng nhiều người bỏ nghề như chú thì một hai bực thượng lưu kia sánh lại cũng phải thua xa.

Tóm lại chữ nghĩa thượng đạt là tối cao tối trọng, chẳng kên hạng người, không phân qui tiện như chữ nghĩa thượng lưu. Thượng lưu là một phe một đảng, thượng đạt là chữ nghĩa tốt lành, là chồi non thành cây che mát....

Ôi! nếu trong đời nầy ai cũng muốn làm người thượng đạt, nghĩa là ai cũng muốn vụ đều nhơn nghĩa, cũng chết chứa tư-tưởng cao, cũng bỏ xa long vị kỷ, thì chẳng những là đời dặng giong rudi rất mau trên con đường tiến hóa mà non sông Hồng-Lạc nầy ắc cũng sẽ được sáng lòa trông hoàn vũ, rỡ mày rỡ mặt với năm châu.

Mlle. NG.-LONG-NHÂN
Saigon.

Chữa bịnh sốt cách nhựt
SỐT RÉT NGÃ NƯỚC
không gì bằng
QUINOFORME
là thuốc tiêm, thuốc viên hay thuốc hoàn
Cất theo khoa-học nên đã thông dụng ở các thuộc-địa pháp.
Có bán ở khắp các hiệu thuốc tây.
H. LACROIX, 37, Rue Pajol, PARIS (18e)

Hãy hút thuốc
JOB

VÌ PHẢI VỀ XỨ

Muốn bán một cái nhà in, có đủ máy lớn hiệu MARINONI, máy đạp, chữ romains và chữ quốc ngữ và sẽ giao các công việc còn đương làm lại hết cho chủ mới.

Bề thế chỗ ở để buôn bán.

Ra giá 9.000 $. Định chắc không bán dưới giá đó.

Do nơi Bổn-quán mà hỏi

RHUM ST JACK
Rhum le plus populaire de l'Indochine
MARQUE Dragon Rouge
QUALITÉ SUPÉRIEURE — VÉRITABLE RHUM
SEUL DÉPOSITAIRE
Société commerciale Mezet d'Indochine
20, rue Paul Blanchy, SAIGON.

MỘT PHO SÁCH HAY VÀ NGỘ

Chu-tôn tích xem, ông bà mình truyền lại, theo đời lên thác, cảng ngày cảng ít xét quốc ấn ân hết: — Ông Lê-văn-Phát, Đốc phủ sứ, thường thọ ngài đẳng Bội tinh và hàng lân, trong khi rảnh, có lượm lặc mấy lời truyền ngôn hay lâm ra một pho sách, đặt hiệu là: « Les Contes et Légendes du Pays d'Annam » — Viết bằng chữ Pháp, văn chương đặt để một cách tiêu tao, đến đỗi người Pháp cũng phải tằng khen. Sách ấy nói về chuyện Annam; người giữ người Annam, nên Annam đọc họ ắt coi thì thông biết mau. Biết có ích cho người Annam.

Annam ai rằng nên mua một quyển truyền cho con nhân biết hiểu lý mực của Annam, học cách đặt để theo Pháp, ưa giải thông mọi bề.

Giá mỗi cuốn..... 1$00
Bán tại Imprimerie Guillon Saigon.

25 triệu đồng-bào đối với 300.000 vé, xét kỹ ra thật chẳng có là bao! Cứ mỗi người vui nhìn lấy đồi đồng: mua mỗi số thì chỉ trong 300.000 người là thấy đủ. Một việc làm đã rất nên có nghĩa, lại may ra còn được lợi muôn vàn. Hỡi ai ơi xin rán sẵn lòng, mua giúp số «Nam-kỳ Bổn-quốc Đức-Trí-Thể dục.» cho kịp ngày định xổ (12 Juillet 1928).

MÁY CÀY

Hiệu : Fordson

GIÁ BÁN : 1.600$00

CÀY HIỆU :
OLIVER

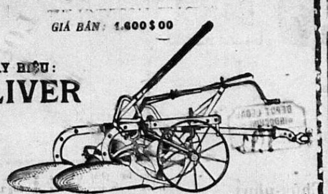

Dùng hiệu máy cày nầy cày ruộng cày vườn (caosu thì tốt) không thua mấy, đã rẻ lại bền tốt.

CÓ TRỮ BÁN TẠI HÃNG
S.I.T. Société Indochinoise de Transports
Rue Filippini, 4, Saigon

Trong nhà trong cửa
ai ai
cũng phải có sẵng
THUỐC HƯỜN
PASTILLES
VALDA
đặng khi có con nít đi học,
Khi có ông già bà cả ra vô,
Cũng có người phải đi ra
tới sở làm.
THÌ ĐEM THEO TRONG MÌNH
hoặc ngậm cho thông cổ thông hơi
khỏi bịnh,
hoặc ngậm mà trừ bịnh,
như khi sổ mũi, đau cổ, mệt thở,
ho đàm, tức ngực, vân, vân.
MÀ NHỨT LÀ PHẢI NHỚ
dùng lấy một thứ
THUỐC HƯỜN
PASTILLES
VALDA
mà thôi
bán đựng trong hộp
coi trên nhãn phải có hiệu chữ
- VALDA -
MỚI THIỆT PHẢI

ALLO ! ALLO !
HÃY CHO TÔI BIẾT COI HÃNG NÀO MÀ BÁN
MÁY TỐT HƠN HẾT
Máy xay lúa nhứt hạng CANOT hơi tốt lắm đó.
ẤY CŨNG LÀ HÃNG :
SALON NAUTIQUE
Môn bài 460, đường Paul Blanchy, **SAIGON.**

Một tin rất tốt đẹp cho những nhà có con trẻ

Những nhà làm cha mẹ tất ai cũng có lòng lo cuộc tương-lai cho con trẻ. Vậy thì ta nên cho vào học tại Pháp-quốc Học-đường là nơi đào-tạo con người được vẻ-vang

Pháp-quốc học-đường
tại Marseille.

Cách dạy-dỗ thật rất nghiêm và cần-mẫn. — Có dạy đủ về các khoa thi đến bậc Tú-Tài. — Dạy đủ các chi về thương-mãi. — Dạy viết tắc và đánh máy chữ. — Bút toán. — Văn Pháp và văn Ang-lê — Dạy về khoa dây-thép gió. — Có đủ sức thi lấy bằng Chung-học. — Cũng có dạy công nghệ. — Hết các môn về mỹ-thuật. — Thao-luyện gân cốt. Dạy về khoa Điện-khí. — Về môn Canh-nông. — Dạy về nghề âm-nhạc. — Phép vệ sanh. — Tư cách làm người trong gia-tộc. — Có thầy đều lo-lắn hết lòng.

Cho vào những trẻ từ 6 tuổi.

Về chương-trình và thể-lệ cho vào trường, muốn rõ xin cứ do nơi trường Thương-mãi ở tại đường Pellerin số 146 bis gần tòa-soạn báo l'Opinion. Cuối tháng mai nầy thì đem đi. Vậy những nhà nào muốn cho con trẻ vào học tại Pháp-quốc học-đường xin mời đến cho hay sớm đặng để dành chỗ.

Cũng có một trường riêng cho con gái, về chương-trình cũng giống y nhau và cũng cùng một chỗ.

Sống lâu nhờ rượu
(LONGÉVITÉ GRACE À UNE LIQUEUR)

Hiện bây giờ bên nước Huê-kỳ có một vị điền chủ đã ngoài 95 tuổi mà hởi còn sức lực mạnh mẽ như người 40 tuổi, đi đứng chỏi hỏi, ăn nói sỏi sành, cả ngày ở ngoài trại ngoài đồng coi tôi-tớ làm công chuyện.

Ngày nọ có một người đi thăm ông, họ thử cho biết tại đâu ông nay đầu bạc tuổi cao mà sức lực không phai kém vậy ? Ông đáp lại rằng : Có chi lạ đó mà hỏi cả đời thì trước khi ăn cơm hãy uống một ly nhỏ rượu **QUINA GENTIANE** *là một thứ rượu trường sanh bổ lao.*

Người khách nghe nói cũng có lòng muốn một việc trường thọ như ông, liền về nhà sai trẻ đi mua cho đặng thứ rượu **QUINA GENTIANE** *mà dùng mỗi bữa. Thiên-hạ nghe rồi cũng có dạ tham sanh, cũng kêu rủ nhau đi mua rượu ấy đem về mà uống bổ quanh năm.*

Đại-lý độc-quyền nơi cõi Đông-Pháp.
Hãng Sté Commerciale Magez d'Indochine
20, rue Paul Blanchy, Saigon.

DÂY BĂNG CHO VIÊN QUAN

Bổn-hiệu có tiếp đặng bên Pháp mới gởi sang các thứ dây băng (écharpes) cho viên quan như Đốc-phủ, Phủ, Huyện, Cai-tổng hạng-nhứt, hạng-nhì, hạng-ba và Hội đồng địa-hạt.

Vì mỗi thứ có vài ba cái mà thôi, nên Bổn-hiệu xin các quí ngài nào có cần dùng mua xin cho Bổn-hiệu biết trước đặng để dành sẵn, đến khi Bổn hiệu tiếp đặng giá bên Pháp thì sẽ nói cho quí ngài biết, như quí ngài bằng lòng giá đó thì Bổn-hiệu mới gởi đến.

Xin các ngài lưu ý chớ Bổn hiệu không thể mua nhiều một lần cho đặng vì có dây băng phải thêu tốn công nhiều và lâu ngày giờ mới làm xong.

Imprimerie de l'Union,
NGUYỄN - VĂN - CỦA
13, rue Lucien-Mossard.

Nên lưu ý

Sách mới xuất bản

Quí-vị muốn rõ các thể lệ trong sở Điển-tín (dây thép) xin hãy xem quyển Điển-tín Tổng-lệ chia làm ba khoản rành rẽ : Thơ-tín, Điển-tín và Điển-thoại.

Về Thơ-tín chỉ cách gởi thơ-từ, thiệp, hình, các giấy-tờ, tiền bạc (mandat) và hàng hóa.

Về Điển-tín thì chỉ cách đánh dây thép thường đủ thứ, dây-thép biển và vô tuyến điện.

Về Điển-thoại thì chỉ cách nói dây thép nói, cách xin đặt máy tại nhà vân vân.

Mỗi mỗi đều có định giá tiền rành rẽ chỉ các điều phương tiện và tiết kiệm cho mình khỏi gặp sự trở ngại lôi thôi, mất ngày giờ và lãng phí.

Quyển nầy được quan Nguyên-soái và quan Quản-lý Điển-tín Nam-kỳ khen ngợi và nhận là cần ích cho các hạng người.

Mỗi quyển giá là	0$80
Ở xa gởi mandat	0. 95
Cách đóng tiền lãnh sách	1. 10

Mua nhiều cũng sỉ mà bán có huê hồng.

NGUYỄN-TRỌNG-CẢI
Vinhlong

LỜI RAO

Nhà dệt « P. LÊ-PHÁT-VĨNH »
ở tại Cầu-kho, đường mé sông — (Saigon)

Tại nhà nầy có bán sỉ và bán lẻ các thứ hàng tơ, kể ra sau đây.

Satin (tố Tây), trắng và đủ màu ; gởi nhuộm bên Pháp-quốc, nên màu rất tươi, dầu có giặt nhiều lần, cũng không phai không trổ 1$50 một thước tây.

Lục-soạn láng-chân, trắng, từ 3$00 tới 3$20 một thước tây.

Lụa-quyến trắng, canh chỉ thiệt mịnh ; từ 2$00 tới 2$80 một thước tây.

Lãnh thượng bang, thiệt trắng, dệt ròng bằng tơ Thượng hải, bề khổ rộng 0m80. — Giá 5$20 một quần.

Lãnh đen (hạ láng đen huyền, không trổ không đổ lông), khổ Bắc-thảo 6$00 một quần.

Lãnh đen (hạ láng đen huyền, không trổ không đổ lông) khổ trung 5$50 một quần.

Các món hàng kể trên đây, đều dệt bằng tơ lựa, và có nhiều thứ, dệt toàn bằng tơ Thượng-hải, nên tốt hơn hàng khác nhiều lắm. Tôi lại gia tâm, dệt rất kỹ càng, đặng có hàng tốt mà bán cho đồng-bang ta dùng, mà giá lại rẻ hơn hàng khác nữa. Vậy cũng nên gọi là ; tiện nghĩa nhì hàn lợi.

Vì muốn trì danh trong lục châu, nên bổn-hiệu kính lời cho chư quí khách hay ; nếu ai muốn mua bất cứ là nhiều ít, xin viết thơ cho hãng tôi, thì hãng tôi sẽ gởi hàng lại cho, theo cách giao ngân lãnh hóa (contre-remboursement).

Xin hãy mua thử một lần, thì sẽ biết hàng tốt cỡ thế nào, thì mới tin chắc lời rao nầy không phải là lời chuốt ngót.

Nhà dệt LÊ-PHÁT-VĨNH
Cầu-kho — Saigon.

YATRÈNE 105

Thuốc trị bịnh kiết.

Bào chế riêng cho trong miền nóng nực dùng là một thứ thuốc rất thần hiệu mà lại hay hơn các thứ khác.

Sức thuốc nầy uống nó thì thấy mau hết hẳng hỏi.

Độc quyền trong cõi Đông-pháp
Pharmacie Principale L. SOLIRÈNE.
Ở ngang nhà hát tây Saigon.

MUỐN BÁN

Một cái nhà rất tốt, rộng rải, có 6 ngăn rất lớn, có trại riêng, nhà để xe hơi Nhà bếp.

Thị giá là 20.000$00

mỗi tháng cho mướn đặng 200 đồng, ai muốn mua do nơi Bổn-quán mà hỏi.

Sách in rồi lần thứ nhì

QUYỂN
Bách-Phân Luật-Giải

5.000 cuốn trước bán hết rồi, kỳ nhì nầy có thêm vô mười mấy trương sách nữa : nói về luật mới đời thuộc về **Bách-phân**, *và con niêm giấy tín chỉ, lại có chỉ rõ cách phạt* **Bách-phân** *không đúng giá hay là dấu giá.*

Ai muốn mua lẻ, do mấy chỗ bán sách trong lục-tỉnh, đều có trữ bán 1$30 mỗ cuốn ;

Ai muốn mua sỉ, bán lại thì tôi tính cho như vầy :

50 cuốn sắp xuống trừ huê-hồng : 20%.

51 Cuốn sắp lên — : 30%.

(Không dám nhận cách lảnh hóa giao ngân).

M. ĐẶNG-BÁ-PHÚC
Soạn-giả quyển : Bách-Phân-Luật-Giải
Vinhlong

HÃNG MOREL VÀ CÔNG-TY
KẾ NGHIỆP CHO HÃNG
ÉTABLISSEMENTS INDUSTRIELS DE SAIGON
1, Rue d'Agot. — SAIGON

E I S C
Nhãn hiệu có cầu chứng nơi tòa

Hãng làm gạch bông và gạch bằng xi-măng cản đá cẩm thạch đủ thứ màu xinh đẹp và chắc vô cùng.

Nội Đông-Pháp duy có một hãng nầy biết cách làm gạch theo kiểu cách kiêm-thời và máy móc làm gạch cũng đều là đồ tân chế.

NHÃN HIỆU NẦY LÀ DẤU RIÊNG CỦA BỔN - HÃNG

Các thứ dầu hôi của hãng Compagnie Franco-Asiatique des Pétroles thứ nào cũng tốt. Thứ dầu hôi Con Cá (Le Pétrole Poisson) của hãng nầy cũng là dầu có tiếng trong hoàn-cầu. Giá đã rẻ mà thắp lại đượm. Liệt vị hãy dùng thử mà coi thì chắc sẽ vừa ý.

REFINED
PETROLEUM
極 清 光 火 水
亞 細 亞 公 司
牌 魚
FISH GRAND
ASIATIC PETROLEUM
COMPANY LIMITED

Trong Lục-châu các tiệm thảy một hãng Cie Franco-Asiatique des Pétroles đều có bán thứ dầu có nầy.

MẤY LỜI BỐ CÁO
cùng các nhà Annam có con học bên Pháp

Ông chánh bản trị-sự hội lập Học-Quán cho học sanh Annam tại thành Ba Lê (Paris) là ông A. R. Fontaine đã trở về Pháp.

Các nhà có con học bên ấy muốn hỏi han đều chi xin cứ viết thơ gởi cho ngài tại Paris số 10 đường La Boétie, ngài sẽ vui lòng hoan nghinh.

Nhà máy Annam

Tại nhà máy ông
NGUYỄN-THANH-LIÊM
Có mua lúa, và bán bao đựng lúa, đựng gạo.

Xin các ông điền-chủ và các ông thương-gia lưu ý.

Mua bán tại nhà máy ở Xóm-chiếu hoặc do nơi bureau số nhà 52 đường Pellerin Saigon...

Khít nhà Ngân-hàng Annam.

MUỐN BÁN

Một sở ruộng hơn ba mẫu tọa-lạc tại làng Long-hưng, tổng Long-vĩnh-thượng tỉnh Biênhoa, đất ruộng nầy dùng làm gạch, gói tốt lắm.

Bốn con trâu đực đúng tuổi và đủng sức làm công chuyện.

Vị nào muốn mua xin do nơi bổn báo.

MUỐN BÁN GẤP VÌ PHẢI VỀ TÂY

Xe-hơi hiệu FIAT, kiểu xe đi chơi, thứ kiểu xưa 10 ngựa.

Còn chạy tốt lắm. Có năm cái vỏ mới cỡ 765 × 105 và bình hơi (accus) cũng còn mới.

Ai muốn mua xin do nơi Bổn-quán.

Feuilleton Nº 87

HIỆP NGHĨA PHONG NGUYỆT
俠 義 風 月

HỒI THỨ MƯỜI HAI
Bởi mắt ngó nghiêng, sanh liền cừu oán
(Tiếp theo)

Thiếc-công-tử nói : « Kẻ học-sanh vầy, tôi cũng vội vàng, mà lại cũng lật đật ; theo lễ thì không có thủ tục việc gì, nên phải từ tạ mà đi. Hôm nay mà tôi đến đây, bất quá cũng là viếng nhau giây lát, ngặt bị Quá-huynh âu cần cầm lại ; tôi muốn ở lại thì e phi lễ, tôi muốn đi liền thì e phi tình ; còn đương dụ dự chưa biết tính sao, may có lão-tiên-sanh đây, vậy tôi xin nhờ ông chỉ giáo. »

Thủy-Vận nói : « Xưa những hảo bằng hữu hễ biết nhau rồi thì chẳng chấp nhau ; Thiếc-tiên-sanh với Quá-công-tử há đi chẳng bằng người xưa hay sao ? Hà tất phải khu khu chấp nê theo thế tục, vậy sao cho phải ? » Thủy-Vận nói vừa dứt lời, Quá-công-tử vùng cười ngất lên rằng : « Nhạc-trượng nói nghe hay quá. »

Thiếc-công-tử thấy 2 người âu cần như vậy thì quên bất việc đã quay bèn mỉm cười mà ngồi lại, chớ không nói chuyện đi nữa.

Chẳng bao lâu, tiệc rượu đã dọn ra, Quá-công-tử bèn mời vào tiệc. Thiếc-công-tử nói : « Mông ơn thai-huynh cho bữa lót lòng, lại còn phải dọn rượu làm chi cho nhọc vậy ? Tôi e giờ nầy không phải là giờ uống rượu chăng ? »

Quá-công-tử lại mỉm cười mà nói rằng : « Thì ta hãy huởn huởn mà uống cầm chừng và nói chuyện chơi một lát đây rồi thì cái giờ uống rượu nó sẽ tới chớ gì. » Nói rồi 3 người đều cười xòa, bèn mời nhau vào tiệc.

Nguyên ba người nầy đều là bạn thiết của Mon-nếp tiên-sanh, cho nên hễ cầm tới chén rượu thì đã nghe tới mùi thơm rồi, một người một chén không ai nhượng ai.

Uống như vậy được một hồi lâu Thiếc-công-tử đã có ý muốn thôi kế nghe gia-nhân chạy vào báo rằng : « Có Tam-công-tử là con của Vương-binh-bộ tới. »

Ba người liền ngưng chén đứng dậy mà tiếp kiến. Quá-công-tử lại mời ngồi vào tiệc và nói rằng : « Vương-huynh tới đây thiệt là may quá. » Lại lấy tay chỉ Thiếc-công-tử mà nói rằng : « Ông nầy là Thiếc-công-tử, ấy là hào-kiệt ai đó, tôi không lẽ mà không giới thiệu cho hai anh biết nhau. »

Vương-công-tử liền hỏi rằng : « Có phải là người mà hay ngộ đã bất bình lại đánh phá Dưỡng-nhàn-đường mà cứu gái bị hàm oan, tên là Thiếc-đỉnh-Sanh đó chăng ? »

Thủy-Vận liền đáp rằng : « Phải đa ! Phải đa ! » Vương-công-tử nghe nói liền bước lại gần chấp tay xá dài mà nói rằng : « Tôi nghe tiếng đã lâu, thiệt là tôi thất lễ. » Vừa nói vừa rót ra một chén rất to đem lại dâng cho Thiếc-công-tử mà nói rằng : « Tôi tạm đỡ rượu của Quá-huynh, để tỏ lòng ngưỡng mộ. »

Thiếc-công-tử tiếp lấy chén rượu rồi, cũng kính lại một chén mà nói rằng : « Tiểu-đệ là kẻ thô hào, có đủ chi mà nói, thai-huynh như vàng như ngọc mới được văn-phẩm như vậy. » Hai đàng khiêm nhượng khen nhau, mời qua kính lại một hồi, mỗi người đều làm thêm 3 chén rất to.

Thiếc-công-tử vừa muốn cáo từ, lại thấy những kẻ tả hữu chạy vào thưa rằng : « Có nhị-công-tử của Lý-hàng-Lâm đến viếng. » Bốn người vừa muốn đứng dậy thiếp nghinh, thì Lý-công-tử đã vào tới trước tiệc mà nói rằng : « Các anh mựa chớ nhọc lòng đứng dậy làm chi, vì đã quen biết nhau rồi, để tôi ngồi luôn với mấy anh cho dễ. »

Thiếc-công-tử nghe nói vậy phải đứng dậy làm lễ. Lý-công-tử thấy Thiếc-công-tử thì ngó sửng, rồi hỏi rằng : « Ông ấy thiệt là nhơn vật anh-tuấn, chẳng hay thai-huynh tôn tánh đại-danh là chi ? »

Thiếc công-tử nói : « Tiểu-đệ là người ở phủ Đại-danh, họ Thiếc tên Trung-Ngọc. »

Lý-công-tử nói : « Nếu vậy thì thai-huynh đây chẳng là con trai lớn quan Thiếc-đô-đường vừa nói vừa chấp tay xá xá vài cái rồi nói tiếp luôn rằng : « Tôi nghe đại danh đã lâu, mà hôm nay lại có duyên được gặp thiệt là may mắn biết dường nào ! »

Quá-công-tử lại ngồi vào tiệc, còn Thiếc-công-tử thì rượu cũng đã ngà ngà, ý muốn lên đường ; bèn đứng dậy từ rằng : « Lý-huynh vừa mới bước vào, lẽ thì tiểu-đệ không nên bỏ mà đi, ngặt vì tiểu-đệ đến đây sớm quá, uống rượu đã nhiều rồi, phần thì gặp việc phải đi, ở lâu không được ; nên tôi phải chịu lỗi mà cáo từ. »

Lý công-tử nghe nói, liền nghiêm nét mặt mà nói rằng : « Thiếc-huynh thiệt khi tôi thái quá ! Nếu muốn đi sao không đi cho sớm đi, lại chờ lúc tiểu-đệ mới vừa bước đến, lại muốn bỏ mà đi, thiệt rõ ràng là khi tiểu-đệ không đáng mặt gương hay sao ? »

(Mai tiếp)

IMPRIMERIE DU LỤC-TỈNH TÂN-VĂN
Directeur-propriétaire : NGUYỄN-VĂN-VIỆT
... Rue ... Saigon

Tirage : 2628 exemplaires
le 20 Avril 1928.

TIRAGE 3.000 EXEMPLAIRES
Le Gérant : LÂM-VĂN-...

Saigon le 20 Avril 1928

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG

PHARMACIE ASIATIQUE

47. — *Rue de Canton*, 47. — *Cholon*

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG. — **HÒA ĐÀM THUẬN KHÍ CHỈ KHÁI HOÀN**
(Thuốc huờn trị bịnh ho)

Tiệm chánh tại Quảng-đông tỉnh thành, đường Đại-tân số 145, 147 và 149.
Tiệm nhánh tại Cholon, Đường Canton số 38, dây thép nói số 655

Vì chăng đàm là gốc sanh thủy, nơi thủy, nguồn cội, nó là hồi nơi đón thấp của thảo đàm mà sanh ra nơi tỉ đàm, rồi ngưng kết lại nơi phổi, cho nên tùy là chỗ gốc sanh đàm, cần phải là độ để chẩn đàm.

Lời xưa có nói: ấy trị đàm thì trước hết phải trị khí, khí thuận thì đàm tiêu; cách trị như vậy mới phải pháp:

Phàm hễ người cảm lạc đàm, nội thương ẩm thực, thì phế khí ắt bị bứt, tích tụ nước miếng lại mà thành đàm. Nếu trị không trúng cách, thì nó chạy vào kinh lạc mà sanh ra hạch đàm, hoặc sanh bịnh ho, ngỗ nghịch không được, hoặc tay chơn giở lác hòng nổi, hoặc gân cốt nhức mỏi, hoặc nghẹt lỗ trái tim, hoặc lưỡi nói không được, hoặc sanh nhiều chứng lạ, nói chẳng hay cùng.

Nhưng mà bịnh đàm tuy nhiều duyên cớ, hoặc bị phong hàng thư thấp, hoặc vì uống hoặc ăn đồ lạnh lẻo sống sít, mỗi mỗi khác nhau; sông chỉ yếu cần là trị cho thuận khí là điều thứ nhứt.

Bổn đường khảo cứu đã nhiều năm, tìm các phương hay mà chế luyện huờn thuốc nầy ra, hễ cảm lao đàm hay là nguồn đàm, cùng các chứng lạ; chẳng luận là bịnh nặng nhẹ, hễ uống thuốc nầy vào thì ứng nghiệm như thần.

Cho bịnh đã lâu năm, đàm chứa đã nhiều, hễ đem thuốc Hòa-đàm Chỉ-Khái-Huờn nầy thay mà uống cho thường, thì người khỏi lần lần sinh phục, đàm khỏi tiêu hết quyền, chẳng cần đuổi mà nó tự nhiên cũng hết.

Chư tôn có muốn thì xin nhớn cho chẩn nhơn ông Phải mua sắm bổn hiệu Nhị-Thiên-Đường thì khỏi lầm đồ giả.

MÁCH DƯỠNG [illegible]

0$10 ; [illegible] 0$60

BỊNH TIÊM-LA

Trị cách mới, có thuốc uống vào lỗ miệng,

thuốc liêu **SIGMARGYL**

Thuốc liêu Sigmargyl, *trong đời có một, hiệu-nghiệm hơn hết, có gồm bao vị thuốc giải trị bịnh tiêm-la đã có danh.*

Thuốc liêu Sigmargyl, *uống vào, bất kỳ bịnh lâu mau, vít tích lành liền, mau mạnh lẹ tốt lại, rất lẹ.*

Thuốc liêu Sigmargyl, *không độc-địa, uống khỏi lo hư động đến trong bao-tử cùng trong ruột gan chi cả.*

Thuốc liêu Sigmargyl, *nhiều quan thầy trị bịnh tiêm-la giỏi, đã có dùng thuốc nầy, cho là thuốc linh thiệt, không khi nào sai thất.*

Thuốc liêu Sigmargyl, *uống thế thuốc chích hay thật, đáng đã ít hao tốn, lại kinh đáo.*

Bởi tôn lại, thuốc ấy linh hay đa nhiều quan Lương-y cao học nhân chẩn, muốn dường rõ thì hãy cùng các tiệm thuốc bán rao, nói về:

Bịnh tiêm-la và cách trị bằng thuốc

SIGMARGYL

Hãy lấy: LABORATOIRE CHIMIOTHÉRAPIQUE, 2, Place du Théâtre-Français, PARIS

Thuốc liêu **SIGMARGYL** *có bán cùng các nhà bán thuốc.*

Đường: Viện Y-dược SOBRIER, ĐỐC LAPLINES.

SÁCH HỮU ÍCH NÊN XEM

Sách dưỡng sanh cho gia quyến. — *mỗi cuốn là:*	1$20
Sĩ hữu bá hạnh *(dề dạy con trai cho biết lẽ nghĩa ở đời)*	0 50
Âu viện tất độc *(dề dạy con gái cho biết việc lẽ gia nội trợ)*	1 00
Khuyến sĩ ca *(dề cho học sanh đọc giải muộn và có ích)*	0 25
Minh tâm trọn bộ 2 cuốn *(dề dạy về Tam cang ngũ thường và học cho biết chữ nước Nam minh)*	2 00
Vũ thơ cuốn thứ nhứt	1 00
Ý vị Tây Nam của ông Đỗ Kỷ có hình bìa mỏng	0 00

CÓ BÁN VÀ TRỮ TẠI:

Nhà in ông Nguyễn-văn-Của

[illegible] — Rue L. Reynaud, Saigon

Ái điểm tiểu thuyết

Cuốt luy thuyền quyên

HỒI THỨ MƯỜI LÂM

Văn-Lang kiếm được Uỷ-Nương
Thục-Trình chịu làm tiểu-thiếp

(Tiếp theo)

Hôm ấy, tiệc tươn vừa xong, Thục-Trình ghé bên tai Uỷ-Nương mà rằng: Chị ơi..... chồ vợ chồng chung vui chăn gối, ai cũng là lòng, chị cách mặt chồng đã mười năm nay, chỉ gối trình bạch, ngoài ra phòng xuân nồng nảo, chị chưa vui thú tối nơi, bữa nay thăng tối ngày lạnh, thời bịnh nay chẳng là phải. Uỷ-chị chung vui với chồng là phải. Uỷ-Nương nghe nói mắc cỡ, cúi ngồi lặm thinh. Thục-Trình lại xây đầu nói với Văn-Lang rằng: Bữa nay có Uỷ-chị trong nhà, thời tự ý chồng đêm hôm trò chuyện, chồ vợ chồng phải có tình ân ái, chớ vì thiếp mà để dự ngại ngùng từ rày thời chàng cứ tên thiệt của thiếp mà kêu, chớ không được kêu thiếp bằng Uỷ-muội như lúc trước nữa nếu chàng còn kêu như thế, chẳng mất lòng Uỷ-chị hay sao? Văn-Lang nghe nói tức cười, bèn kêu Thục-Trình bằng Thục-muội. Lần đó, Thục-Trình lại gọi vỗ phòng nằm nghỉ. (phòng riêng của nàng) song nàng cứ thôi thúc Văn-Lang và Uỷ-Nương an giấc kẻo khuya. Văn-Lang bèn dắc tay Uỷ-Nương vào phòng của chàng, dù mùng nằm ngủ, bướm cũ hoa xưa, tỏ lòng yêu dấu, vui thú biết chừng nào, loại nguyện biết chừng nào.

Sáng ngày Chiêm-ông tỉnh dậy, mới biết hồi hôm uống rượu bị say, ông ta rửa mặt súc miệng đã xong, liền kêu Trương-Vinh mà nói: Chú kia.... nay tối có sự cần, phải đi cho sớm, chú nhơn hãi còn an giấc, chớ kêu dậy phiền lòng, chú nghe. ..... Chiêm ông mới nói dứt lời, thời Văn-Lang đã tới bên, chào hỏi: Cha chả..... ngài ngủ dậy thật sớm, bộ ngài muốn cáo thối sao? Chiêm-ông gục đầu rằng: Phải... Văn-Lang tỏ lòng quyến luyến, muốn cầm ông ở lại vài hôm. Chiêm-ông nghe nói cầm tình, không nỡ dời gót ra đi cho được. Khi đó, Trương-Vinh nhơn nước trà đã sẵn, khách chủ đều uống nước điểm tâm, nhơn khi trò chuyện vui cười, Văn-Lang lại do hỏi ông về sự hào hiệp, Chiêm-ông nói hết sự hào hiệp của ông hồi trước, chẳng giấu một lời, Văn-Lang nghe nói sướng lai, lại chăm chiếm hỏi: Thưa ngài... ngài du ngoạn [illegible] mấy năm khác, có ai dám cự địch với ngài chăng? Chiêm-ông ngẫm nghĩ giây lâu, bèn đáp lại mà nói: Tuy tôi hào hiệp mặc dầu, cũng có một đôi tay cự địch, chớ chẳng không.

Lúc tôi mới đến nước Ngô, gặp một cô vải kia còn đánh bỏ bên chợ, tôi đứng bên xem lấy, thấy nghề võ có cũng tầm thường, tôi liền sỉ mắt một tiếng mà đi, chẳng thèm ngó lại, cô kia lấy làm sỉ nhục, bèn chạy theo địch thủ với tôi, [illegible] khi dễ sự phòng, phải thua trốn chạy, bằng nhơn thay vậy đều vỗ tay mà cười, hỏi ra thời cô vải kia võ nghệ vô song, chẳng ai sánh kịp.

Đoạn tôi qua nước Yên, nghe nói một nhà quan kia tham ô hối bạc, tôi bèn tới nhà ăn trộm được năng bạc một gói đầy. Khi tôi mang gói ra vô, gặp một ông lão đứng bên bờ ruộng, ông ấy râu mày trắng bạch, cầm gậy trúc cầm tay, ông cứ ngó tôi trân trân, lại nạt lớn một tiếng mà nói: Thằng nhỏ kia... mày đi đâu cả đêm vậy, mày đem gói cho tao xem thử, bằng không thời tao đánh chết bây giờ? Tôi nghe ông nói tức mình, bèn xắn tay nhảy lới, hai đàng mới đánh cuồn mịt lát, thời tôi đã biết không địch lại với ông rồi, tôi liền lấy gói bạc giơ ra, chỉa cho ông phân nửa, chẳng dè ông đã tôi tế ngửa, giựt gói bạc thẳng giống, tôi ngồi dậy khoanh tay, không thể làm sao được. Nghĩ như tôi mới tay hào hiệp, tưởng là mực hạ võ nhơn, chẳng ngờ chịu thua một cô vải và một ông già, thời tôi cũng bất bình trong dạ. Văn-Lang nghe nói cười ngất, lại nói diễu mà rằng: Tiếc quá.... tiếc quá.... nếu ông bắt trộm Uỷ-Nương hồi đó, gặp một người như cô vải và ông lão kia, chắc là ông phải bỏ Uỷ-Nương mà trốn ngay, chớ không dám cống nâng mà chạy.

(Mai tiếp)

Bình ghe chóc

Thơm nhứt trong cõi đông!

Chế nghiệm ra THẦN DƯỢC, mà chỉ dùng bằng bí quyết chẳng sao người ta chẻ thêm vị nhựa một cây thuốc thơm

FLORENTINE

Qui-vị điền-chủ!

ĐẾN XEM HÀNG:

Comptoir auxiliaire de commissions et de représentations

109, Boulevard de la Somme, SAIGÒN.

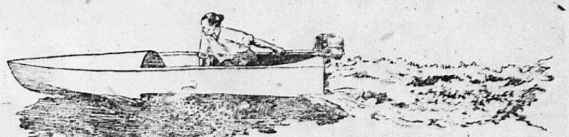

Nên mua máy Moteur hiệu: « **Propulseurs amovibles** » *để gắn vào ghe thuyền làm-ăn.*
RẤT TIỆN LẮM! CHẠY MAU LẮM! RẤT NHẸ NHÀN!
Bổn hàng có xưởng đóng: Canot hơi và các thứ ghe thuyền chạy bằng máy. — Rất đẹp và chắc!

Hãy dùng máy hiệu: **VANDERCAMMEN-MORIN**

Danh tiếng cả hoàn-cầu — Ít tốn hao — Dùng rất tiện.

DỄ DÙNG:

Chạy máy xay lúa, máy cán cao-su, máy tiện, máy đèn-điện, vân vân...
Chạy bằng dầu **Solar-Oil, Mazout** *và dầu lửa.*

Xin viết thơ thương-ngị với M. NGUYỄN-THÀNH-ÚT tổng lý chủ-nhiệm, sẽ có thơ trả lời lập tức.

Sự vui vẻ ở đời

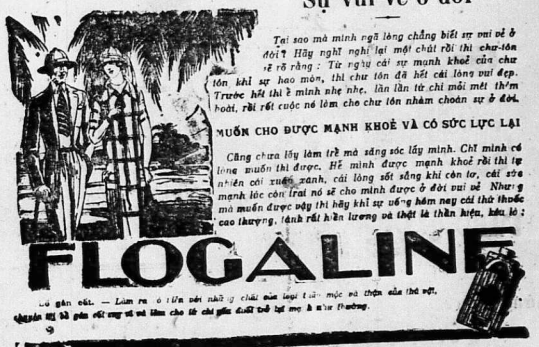

Tại sao mà mình ngã lòng chẳng biết sự vui vẻ ở đời? Hãy nghĩ lại một chút rồi thì chư-tôn sẽ rõ rằng: Từ ngày cái sự mạnh khoẻ của chư tôn khi sự hao mòn, thì chư tôn đã hết cái lòng vui đẹp. Trước hết thì ở mình nhẹ nhẹ, lần lần từ chi mỏi mết thêm hoài, rồi rốt cuộc nó làm cho chư tôn nhàm chán sự ở đời.

MUỐN CHO ĐƯỢC MẠNH KHOẺ VÀ CÓ SỨC LỰC LẠI

Cũng chưa lấy làm trễ mà sáng sớm lấy mình. Chỉ mình có lòng muốn thì được. Hễ mình được mạnh khoẻ rồi thì tự nhiên cái xuân xanh, cái lòng vui vẻ. Nhưng mạnh lớn còn trai nó sẽ cho mình được ở đời vui vẻ. Nhưng mà muốn được vậy thì hãy khỉ sự uống hôm nay cái thứ thuốc cao thượng, lành rất hiền lương và thật là thần hiệu, kêu là:

FLOGALINE

[illegible] — *Làm ra [illegible] mọc và thịn của thể nữ.*
[illegible] thì [illegible] cho [illegible] mạnh thường.

Có trữ bán tại: PHARMACIE PRINCIPALE L. SOLIRÈNE *trước nhà hát Saigon.*

MÁY CHẠY DƯỚI NƯỚC

HIỆU:

L. L.

57-A10

MÀ LỰC

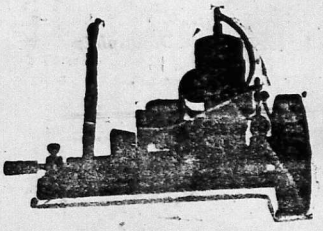

KIỂU RIÊNG ĐỂ CHO TRỰC BẢN CHẠY MÁY

SỨC MẠNH HƠN HẾT và giá rẻ hơn hết

Xin hãy đo tại

I M [illegible] **A.C.R.I.C.**

ÉCOLE CENTRALE

de Dactylographie-Comptabilité pratique et sténographie

Cours de Français et d'Anglais

18, Rue Thomson DAKAO — SAIGON

Bổn-trường dạy học-sanh máy viết, bát toán, viết tắc, chữ Ang-lê và chữ Langsa. Các vị giáo-sư tại Bổn-trường đều chọn ròng tay khoa mục xuất thân, đã tư cách giáo dục tán tâm dạy dỗ, cốt lấy tiếng khen. học trong 3 tháng thì trở nên người thơ-ký giỏi giắn và buôn bán bạt thế. Có hai lớp dạy ròng chữ Lang-sa không ăn tiền. Mỗi đêm đều có dạy đủ các khoa từ 7 giờ đến 10 giờ. Một Ông cử-nhơn luật khoa có cấp bằng thượng đẳng đại học đường tại Paris lo về phần thanh-tra khoa thương-mãi và khoa sư-phạm lo chuyên dạy các khoa sở trường.

COURS D'ANGLAIS (Một Ông giáo-sư Ang-lê)

COURS DE BANQUE } *Directeur technique et Professeur : 1 Licencié en Droit,*
COURS DE COMMERCE } *1 Diplomé de l'Ecole des Hautes Etudes commerciales de Paris*
COMPTABILITÉ COMMERCIALE } *(Professeur) : 1 Diplomé de l'Ecole supérieure de commerce).*

Học sanh có cấp bằng sơ-học, học khoa bát toán tại Bổn-trường trong ba tháng biết làm sổ Nhựt-ký (Journal), biết tính lỗ lời, khóa sổ khai sổ mở (Dresser compte Pertes et Profits, Bilan et Passer au Journal les articles d'Inventaires de clôture et de réouverture des comptes).

STÉNOGRAPHIE *(Professeur)* : 1 Diplômé de l'Ecole supérieure de commerce

COURS DE FRANÇAIS ET DE CORRESPONDANCE COMMERCIALE } *Professeurs :* { *1 Diplomé de l'Ecole supérieure de Pédagogie. 1 Diplomé de l'Ecole supérieure de commerce.*

HAI KHOA NÀY DẠY KHÔNG ĂN TIỀN

DACTYLOGRAPHIE : *Chargé de Cours : l'Ancien Secrétaire dactylographe*

Có sở căn dùng người làm việc, thì Bổn-trường lo đủ đặt học sanh giỏi năng học hành giỏi, và tánh hạnh tốt, như khi trước vậy. Nhưng học sanh ở xa thì Bổn-trường lo có chỗ đặt ở tử tế.

Thơ và dây thép xin gởi cho :

Monsieur BÙI-NGỌC-THỌ

Directeur-Fondateur, 18, Rue Thomson, Saigon

SÁCH NGOÀI BẮC

Quốc văn trích diễm	0$ 55
Tiếng gọi đàn	0 40
Đại Việt địa dư	0 30
Lương ôn như gia huấn	0 10
Kiêm cổ cách ngôn	0 40
Trăm bài tính đố	0 80
Thế lực khách trú và vấn đề di dân vào Nam kỳ	1 00
Tính thành thực của người Nam	0 15
Tờ thông cáo toàn quốc } cụ Phan-bội-Châu	0 10
Tuyên cáo Quốc dân } cụ Phan-bội-Châu	0 06

CÓ BÁN TẠI :

Imprimerie, Librairie de l'UNION

12 — Rue L. Maynard, Saigon

Những hàng của ông *Bainier* ở Đông-pháp

« AUTO-HALL »

SAIGON — HANOI — NAM-VANG

Làm Đại-lý độc-quyền ở Đông-pháp

HỄ MUA DAO THÌ PHẢI COI CHO CÓ CON DẤU NÀY

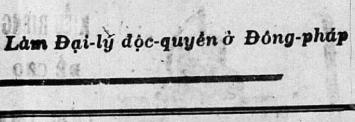

khắc vào lưỡi dao

thì mới ăn hết là dao tốt

Dang nữ thì thiệt là bền

PACHOD Frères & Cie. — Lyon

Các người càng cao thì mặt người càng hư, thịt dôn, da nhiều, sắc diện khô-khan, suy kém, mất cả tinh-thần của trẻ mày xanh.

Dùng CRÈME hiệu SIMON

CRÈME SIMON

vẫn giữ da mặt được thẳng tốt, diệu-mềm, ím-mướt.

Tuổi tuy già chớ sắc mặt giữ đủ tinh-thần của kẻ tuổi xuân.

Thoa vào nắng đã chẳng ăn mà học độc của các con vi trùng chích đều phải tan mất.

Phấn và Xà-bông hiệu: SIMON.

CÁO-BẠCH

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG

« Vạn ứng NHỊ-THIÊN-DẦU »

Thứ dầu Menthe thuốc nầy của bổn-đường chế ra bà phát bá trùng công hiệu như thần, khắp cả hoàn-cầu thấy đều biết danh. Ngày trước những toa và nhân hiệu, bổn-đường dùng có hai thứ chữ : chữ Tàu và chữ quốc-ngữ, nay nhơn vì bổn-đường có lập thêm một tiệm nghành ở tại Pnom-Penh, muốn cho người Đân-Thổ hiểu mà dùng, nên có thêm có một thứ chữ Đân-Thổ nữa. Vì sợ các-châu chư-quân-tử thấy lạ mà nghi ngờ, nên Bổn-đường có mấy lời tỏ cáo, cái xin chư-vị biết cho. Như có mua dầu xin cứ nhìn cho kỹ nhãn hiệu ông Phật mập thì rõ.

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG ĐẠI-DƯỢC-PHÒNG

ở tại Quảng-đông tỉnh thành đường Đại-tân, môn bài số 145, 147 và 149.

Tiệm ngành ở tại Nam-kỳ, CHOLON đường Canton số 47 và ở tại NAM-VANG (PNOMPENH) đường PRAIRIE số 95.

BỔN-DƯỢC-PHÒNG.

Cẩn cáo kính cáo.

C.J. BONNET

HÃY NÀI CHO ĐỪNG CÁI HÌNH NGƯỜI CỠI NGỰA NÀY

KHI CHỦ-TỌA MUA HÀNG LỤA

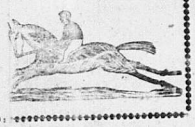

THUỐC HIỆU :

Capsules de Santal Salolé Thomas

Khi trước ông Lương-y Méderoo có chế một thứ thuốc hiệu là Đông-phương Thiên-trước Santal Citrin tinh.

Trong tờ « Times-báo » tháng Juin năm 1865 trương thứ 571, ông lương-y ấy có làm một bài diễn-thuyết như nầy :

Thuốc nầy hay hơn thuốc Copahu & Cubèbe uống nó vô hại mà mùi thơm tho ; dầu uống bao nhiêu cũng không phạt ti, uống nó rồi cái mùi nước đái phải khác xa và trong vài ngày sẽ thấy hiệu nghiệm nó.

Thứ thuốc Santal các y-viện đều dùng nó đã đang 25 năm nay, uống nó vô thì lợi thấy bổ thận.

Trong thứ thuốc hoàn nầy có nhà ở, Salol vào trong Santal làm cho cho hai vị thuốc nhập làm một, mà trợ lão dương cùng là bổ dưỡng kẻ ra tráng kiện.

Thuốc nầy dễ uống lắm, hễ vào bụng rồi thì mau thao.

CÁCH DÙNG

Mỗi ngày uống từ 4 viên cho tới mười hoàn thì các bịnh lậu, bất kỳ lâu mới, phải mạnh rão.

Tại tiệm thuốc Pharmacie principale của ông L. SOLIRANE là bào chế y-hàng lớn-xi và nhất hạng bào chế y-dược, ngang nhà hát Tây Saigon có bán

CITROËN

Kiểu năm 1927 đã bán hết

ĐẠI HẠ GIÁ

Các thứ kiểu B. 14 năm 1928

Từ thứ kiểu thường thì bán. **1.815$**

Cho chí thứ huê-mỹ bá **3.100**

Thứ xe tốt hơn hết,
Hoàn toàn hơn hết,
Mà giá lại rẻ!!!

Etablissements — BAINIER — d'Indochine

AUTO-HALL

SAIGON — HANOI — PNOMPENH

Kính cùng quí vị đặng rõ : ĐẠI-ICH tại con đường Thủy-binh số 383-385 Cholon là một nhà trữ rất nhiều xe-máy đẹp, đủ màu, xe rất chắc chắn, nhẹ nhàng, như hiệu **D.I.C. MALBROUGH AUTOMOTION TALBOT** *giá rẻ hơn các nơi.*

Đèn **SUCCES** *đủ kiểu, treo và để bàn rất tiện, sáng không hiệu đèn nào sánh kịp.*

Trữ : Đồ đồ phụ tùng xe-máy, và đồ phụ tùng đèn Succès vất mag mui xe-kéo, xe-hơi và nệm xe-hơi.

Kính mời quí vị Lục-châu chiếu cố, bán rất rẻ, vì cả lại nhiều lắm.

Hàng gởi theo cách lãnh hóa giao ngân. (contre remboursement). Vị nào sẵn lòng chiếu cố, xin gởi trước cho 5 đồng.

Chủ nhân kính cáo.

ĐẠI-ICH, 383-385. — rue des Marins. — Cholon

VIN TONIQUE & BI-NUTRITIF

Du Docteur RIF

Vệ-sanh TỬU của *Lương-y* RIF chế ra

Thứ thuốc rượu nầy là vị đại bổ gân cốt cùng là trán kiện tinh thần, bất kỳ là bao nhiêu tuổi đều uống đặng cả. Nhưng kẻ tuổi cao khí lực suy giảm, mỗi thấy ngày xuân đã thân mỏi, hễ uống rượu nầy vô, thì ết đặng cải lão hồi đồng, mặt mày hồng hào coi như trẻ, lại mạng hơn xưa.

Còn con nít biết nhược, đờn bà mất máu, ốm người bạch, có chứng, nhưng kẻ hao tổn tinh thần, hễ uống rượu nầy vào thì mạnh mẽ lắm bởi, do chất bổ dưỡng, tinh Nhân trán hiệu.

Giá mỗi ve là ba đồng bạc

Có trữ bán tại tiệm thuốc Tây ở đường Marins số 190-192, Cholon.

Đại-lý : Pharmacie France-Chinois 190-192 Rue des Marins, Cholon.

Thuốc điếu

HIỆU « **DIAMANT** » (MỘT XOÀN)

Vì muốn cho toàn cả xứ Đông-pháp, người người đều thích dùng thuốc điếu hiệu Diamant « Một xoàn », là một hiệu thuốc rất ngon, mà đã thơm tho lại không khô cổ ; nên hãng **L'U. C. I. A.** *ở Saigon, đã sắm rất lớn rao, như ai mua thuốc nầy mà đóng thì phải để dành hai cái nhãn dán ngoài hai đầu bích thuốc. Khi góp được 40 cái nhãn, thì hãy đem lại bổn hãng mà đổi lấy một chai rượu Cognac hiệu Cusenier (couronne) hay là hiệu Moget mà dùng ; hoặc là lấy thuốc hút cũng được.*

Nay bổn hàng làm lời rao nầy, để quản cáo khắp cùng cả Đông-pháp, cho những quí khách có dùng thuốc điếu hiệu Diamant và đã có đủ số nhãn, thì phải mau mau đem lại bổn hàng mà đổi rượu hoặc thuốc mà dùng ; vì quá hạn ngày 31 Décembre 1927 là ngày chót, thì bổn hàng không chịu thâu đổi nhãn thuốc nữa.

Kín cho qui-khách lưu ý.

HÃNG

L'U. C. I. A.

10 Đường Kinh Lấp, Saigon